

309813

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3.

చెన్న పట్టణము 1916 నా ఆగష్టు నెల 15 వ తేది మంగళవారము

No 115

వంపుటము. 3.

న శ నా మ న వ త్స ర శ్రా వణ మా స బ హు శ ద్వి తీ య ౨.

నంచిక ౧౧౬

దంతచూరము

పండ్లరొట్టకు తీపులకు మంచిపాకము.

ఈ దంతచూరములో
పండ్లు తీయవలసిన
చిగుళ్ళనుండి రక్తము
ప్రవహించుచున్నది.

నోట దుర్గంధము లేక
యుండును. పండ్లు
ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది.
సర్వసామాన్యముగ అందరును వాడుటకు
తగియున్నది.

పండ్లకు బలము నిచ్చును.

చిగుళ్ళు గట్టిపడును.

క్రతివారము వేలకు వేలు డబ్బీలు విక్రయము
డబ్బీ 1-కి 0.20. డబ్బీ రూ. 1-2-0.

అమృతాంజనము డిపో,

7, తంబు శ్రేష్టివీధి, బాద్మిలపున, మదరాసు.

న ఉదము రాత్రి!

ఈదినము రాత్రి!!

యూనివర్సల్

గ్రాండు సర్క్యుసు.

రాత్రి 9-30 మం|| ప్రారంభము.

హిందూ శత్రుత్వం నాశనమునకు లోని గొప్పది
వినుగులు, ఆఫ్రికా శత్రుత్వం నాశనములు, పులులు, చిలుకలు, తేళ్ళు,
చిలుకలు, గుర్రములు, ముక్కలు, ఎద్దులు, ఎలుకలు, మేకలు,
ఆనేక జాతుల వానరములు. గడ్డుకులకు వలస చేయును.

వైగా దొమ్మివాండ్లు రాసులు, మొగ్గులు వేయు
జాండ్లు, ఈటెగాండ్లు, హావ్యగాండ్లు అనేకులు గలవు.

వానరములు ట్రాంబుడి, రయిలుబండిని నడపుచుగను,
మొకటి రెండు తిరుగులు, ప్రయాణికులగును, గార్లగును తని
చేయును. ఇదిగాక ఆనేక విధములకు కనులను ఆకర్షకర
ముగా చేయును. చూడవచ్చు అద్భుతముగ నోయును.

కేట్లు:- బాన్సు 4 నీట్లు ను 10 0-0

సింగల్ నీట్లు ను 8-0-0 మొకటి తిరుగు 2-0-0

కార్నెటు ,, గాలి ను 1-0-0 కేలె. ను 0-8-0

పి. టి. సిలారు ప్రొప్రీయటరు.

పి. టి. నాయుడు రికవరేటివ్.

బంగారు పతకములను

మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయ

కేసీ యావధ ప్రదర్శనములయందు విచ్చి

జాండూ ఫార్మ్యూటికల్

వర్క్సు

తేవ్యములు, బిల్లలు, మాత్రలు మొదలగునవి యన్నియు శాస్త్రోక్త ప్రకారమున
సిద్ధపరుచుదురు. వెలపట్టికకై వ్రాయును.
ఒకసారి చూచిన సంగతి తెలియును.

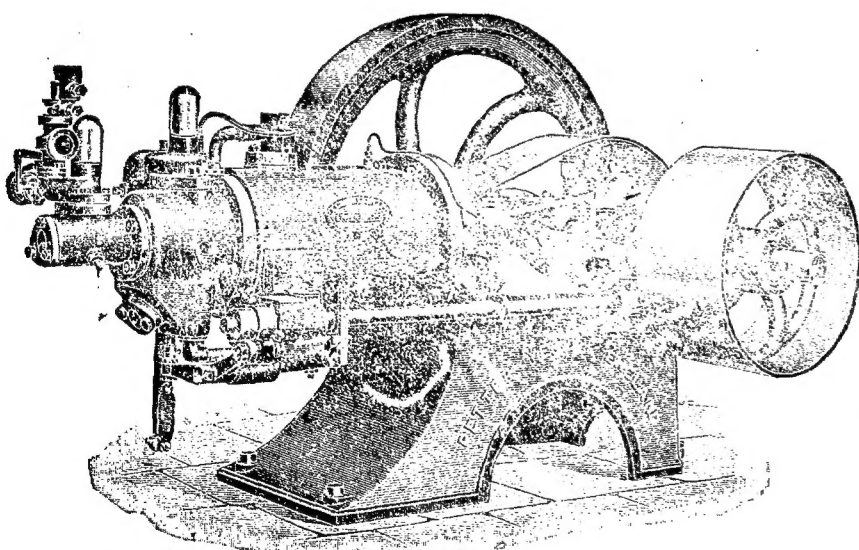
వ్యవహారములన్నియు వాంగ్మేయ భావ
లోనే జరుపవలయును.

చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధాని
లోను ఏజంట్లు కావలయును.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Aurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

పెట్టర్ వేటెంటు ఆయిల్ ఇంజనులు.

నూలదనుగు యంత్రములు - చక్కని పరిశీలన - స్థూలనిర్మాణమును, నిరాటంకమును ముచ్చటైన సడకయ
తయంత్రములకు గొప్ప ప్రఖ్యాతినిచ్చెను. ఇన్ని పరిమాణములలోని యంత్రములను అపరిమితమయిన (Crud
చమురుతోనైనను, మంటి చమురుతోనైనను, నిజాయిత్య నూనెతోనైనను, చక్కగా నడుపవచ్చును.

పెట్టరు ఇంజనుల

ప్రశ్న

ఉపయోగములు.

1. తిరుగులను తీసుకొని
గడ్డుకులను గొట్టు
నలదు. ప్రారంభించుటకై
తీసుకొని ఆనవలయును.

2. తిరుగులను తీసుకొని
గడ్డుకులను గొట్టు
నలదు. ప్రారంభించుటకై
తీసుకొని ఆనవలయును.

3. ప్రేలుడు ఒత్తిడిని తగ్గించుటచే, యంత్రము స్వాధీనమున నుండును. 4. కత్తెతనలనుబట్టి మిక్కిలి తక్కువ నడు
పుటకు కావలసినంతకంటె తక్కువ నడుపుటకు వృద్ధాగాకాలదు. 5. త్వలో నడపవలయును ఏ పరిమాణపుదానినైన రినిమిష
ములలో నడపవచ్చును. 6. బలకరముయిన పోచేయు భాగములను కొన్నిటిని ఎక్కువగా నడపవలె, స్థూలముగా నిర్మించ
బడిన దగుటచే ఎక్కువకాలము పనిచేయును. 7. పీటరు ఇంజనులు విరామము లేకుండ పనిచేయుటకు తగినవి. 8. పనిచేయు
భాగములు 2 హు కొద్దియగుటచేత నిర్మాణమతిసుగువు. 9. ముఖ్యముగ పనిచేయు భాగములకు లేక చక్రమునకు అపాయము
నంభవించినప్పుడు నూనె పప్పుని తీసెంతట అగినోవును. అందువలన యంత్రము నిలుచును. కావున ముగియవలసిన నుండును.
అనేక పరిమాణములలో స్టాక్లో నున్నవి. తెలుగుగాని, ఇతర విషయములకుగాని దయచేసి మాకు వ్రాసికొనుడు.

బెస్టు అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్,

ఇంజనీయరింగు డిపార్టుమెంటు, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0

తలనొప్పులమాన్పును, వాయువుపోట్ల బోగొట్టును
చార్వపునొప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును
చనమూలికలచే హిందూ దేశమునకు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

నీనిని ఏదేకములలో కూడ వాడుచున్నార
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి. అడ్ మద్రాసు

మరాఠ

మొదటి పాఠము

[మంగిపూడి వేంకటేశ్వరయ్యగారు]

ఇక్కడ వాడుకలు పూర్తిగా నీటి నీరును బంగారము వలెనే కొంత కాలము మెరయించెను గట్టిపని నానవలె మార్పులు కలుపుకొంటుంటే ఆల తన వేయకొంటుంటే పరిపాపమునందలి వాడుకలు కల్లు బంగారు నులూచుచేసి వింత కాంటులతో మొగ్గజేయుచుండెను. కొద్దికి మేల్కొలుపుకొని కొంగు మొగ్గజేసి పట్టు తన కాకై వేచియున్న పిల్లలకై యెరిపించుచుకొని బిల్లి గూడ్లకు వేచుచుండెను. పరువుల మేమెను పిల్ల కాదులు చీల్లకుండినందుల వల్లించుకొని యాలవడము పాడుచు పాచ్చికతో నిండ్లకు పోవుచుండెను. పాట పాడుట కనుచీటి పడకనాండే నుండవలయునని చేరవలయునని చెప్పించిన వేగముతో నడుచుచుండెను.

అనంతరమున నేలూరి కొక మొదూరును నోక బాట పారి యేలూరువార్తమున నడిచిడిగ నేగుచుండెను. అతడు నలగ పోయినందున వాడుగుమారుల ఆంగవస్త్రము పట్టుకొని అంతేనాడుగుల కంటువా తలకు చుట్టుకొని మూడు మూల కొల్లాయియొకటి మెడలో పెట్టిన నీటిని యొకయిత్రిడి చేయించి దిన్న కల్లిన చేత బలుకొని యుండెను. ముఖమున మధ్యాహ్నము దళముగ బెట్టినిభూతియు గంధమున పెద్ద యక్షులతో బట్టును నొకను నొకరుగ జములమూరమునకు నుట్టు ముగ గొప్పచుచుండెను. మెడలో యక్షోపవీరములు కెల్లెల్లెల్ల గొప్పచుచుండెను. తలకు చుట్టిన చుట్టలతోనుండి పిల్లకాట్టు విడిచి వ్రేలాడుచు మెడమీద కాట్టుకాడు చుండెను. బచ్చి రాని పద్మములు కొకములు పద్మములు తరంగములు కావలెను కృష్ణులు ఇంక నేటియో అనేక మాతనోటినుండి దొడ్లయందెను కూరకములు పొచ్చుకొలది నడకయును నడక పొచ్చుకొలది కూరకములును పొచ్చుచు రెండును నొ దొరులమించు పదెములవేసికొనినట్లుండెను. మనశ్రయా జీనున నడుచుచున్న మార్గము కాలున గట్టకుటచేతను కొన్ని దినులు క్రిందకునే నుండివాన వుండియుండుటచేతను ఇంక క్రొవల చక్కని పచ్చిక పట్టి నడుచు మెల్లని కాలిదారి యేడ్చి నడచుటకు నుకరమును నుండెను. అకాలముగట్టు పొడుగున పొడుగునాటిచెట్లకుంట్రి కుట్టిపూట ఎండవడిమి నుండి కాపాడుచు చల్లనీడకు నిర్మలమగు గాలిని నిచ్చి పొద్దుదాటుక మై యున్న ను రాత్రికినోడనే చీటిని వెంపొందుచును పోరాఁగూతుక జంపించు నెలవై జంకంబు కడకు నుండెను. అందుచేతనే మనపాటపారి క్వికవిగ గన్పట్టామును లేచుచుండెను.

అత డట్లు కొంతమారులు పోవుచుంటే కొక్కచోట మార్గ ప్తమున నిద్రలు పడుచున్న తారాడు చుండుట చూచెను. చూచి వారెవరో యెరుకకప్పుట నన్నులో యేమి చేయుచున్నారో యని యాలోచించుకొనుచు వారిని నమించి వనపొంతుకు వారిలో నెట్లు భావించెను.

అబ్బా! మీదేవురా?
అబ్బ! మీదే యేలూరు.
అయితే మీరక్కడ మీటో వెళ్తున్నారా? పట్టుకొని
అబ్బ! మీరక్కడ మీరక్కడ మాయకొనుచున్నారా. ఆయా లిలలో నేనో యర్థమున్నది.

ఏమి సంఘటించుచున్నది? చెప్పగూడరా!
బాబూ! నాయనవానికి దావక నేమిటి? మావాడి కంగరం పడిపోయింది.

అయ్యో! బంగారుపుంగమే!
బంగారుకాకపోతే యింత కల్లమెందుకు బాబూ!
అయ్యో! పాపము! ఎంతైటుంది?
రెండుకాను తల్లు బాబు.
అబ్బా! పెద్దదే పుంగరం.
అవును బాబూ! అందుకోసమే నేనానేటినుండి వెళ్తున్నాను. కనపడలేదు. పొద్దుకుంటే చీటిపడుతోంది. మాకది పాపితీతరు గాబోలు బాబూ!

రెండవవాడు—బాబూ మీరు కూడా కొంచెం వెళ్ళక
నేనా నుంచేసి వెట్టింది. దొరికితే మీ కేమైనా యిచ్చు
కుంటాను.

అవును మానెప్పు రూపాయిల సొమ్ము నాల్గు మీరు
దొరికితే నాకు మీ కేమైనా రేడు మాకు రూపాయిల సొ
మ్ము పట్టు చెప్పడానికి సంకల్ప మేమిటికాని అప్పుడే పొద్దు
గుండుంది. పువోవకాల మైంది. ఇంకా నేను సంధ్యాకుండ
మైనా చేసుకోలేదు. వైగా ప్రయాణం ఆలస్య మవుతుంది.

మీ రెట్టం యేలూరే గా బాబూ!
యేలూరు వాటి వైకే పోవాలి. చీటి పడుతుందని
తొందరగ వెళ్ళుచున్నాను. లేకపోతే కాస్త నేపు వెళ్ళి వెట్టి
దాని కేమి భాగ్యం అని నడుచు పోవుచున్నాను.
బాబూ! బాబూ! చీటి పడితే దొరకడు. కాస్త నా
యంచేసి వెట్టింది మీరు పున్నం వుంటుంది.

చీట్లు నన్ను వెళ్ళివేట్టులేదు. పాపం చీల్లపుంగరం
దొరికితే నాకు రెండోయోధోపాదాయ లిస్తాను. అంతచీటి
పడితే యీ కళ్ళకి యేమిగుంటే వుందాం. మురిగిపోయిం
దేమిటి? అని ఆలోచించి అయితే నాడుగుగారా! నా
కల్లయాణం ఆపుకొని మీకోసం మీతో పాటు క్రమపడి
చీటి పడితే నాకు వెళ్ళుతాను. మీ పుంగరం దొరికితే నా కే
మిస్తాను?

మీరు రెండురూపాయ లిస్తాను. గడియ సేపుకంటే
యీ వెలుగుండదు. గడియలో యంతకంటే యెక్కువ గడి
స్తారా యేమిటి?

మాకు గడియకు రెండు రూపాయిలు లెక్కేమిటి?
వొక వెల్లిచేయించామంటే బాబూ! పురూపాములు దొరుకు
తాయి. వొక కళ్ళ పుంగరం దొక్కంటే నాకువల్ల తిడేనా?
దొరక్క పోతే మే మేమేస్తాం మీరేమేస్తాను. పోనీ
యేదో యిచ్చుకుంటాను. మీ బుంబం అట్టే పెట్టుకోండి. అస
లు మీ అదృష్టం పుంగరమే దొరకరామా?

అవును నాల్గ అదృష్టం మాట యేలావున్నా నా అదృష్టం
బాగుండి నాకు రెండురూపాయలసొమ్ము (ప్రాప్తం) పేదొర
కనే దొరుకుంది. లేకపోతే యింతో అంతో యిస్తాను
గదా అంతేచాలు. నేనీరాత్రి సంపాదించేమిటి? అని ఆలో
చించి. సరేనండి నాయకుగా! మీ వెళ్ళుదాంబట్టింది. మీ
సొమ్ము తప్పకుండా యీసారి దొరుకుతుంది. నేను జ్యోతిషం
చూశాను. పుంగరందొరికితే నాకు మీరు తప్పకుండా రెండు
రూపాయిలు యిచ్చుకొనినట్టింది!

రెల్లెతోడు! బాబూ! చుట్టామాట కిన్నిమాటలా! వెళ్ళ
ండి బాబూ! అని చుట్టరు నెరుకుచున్నాడు.

ఎక్కడ పడిపోయినట్లు మీ కనుచూసో? ఎల్లాపడి
పోయింది.

అపుంగరం మావాడి కేలకి కొంచెంవోడుగా వుంటు
ందా. అందుచేత జారిపోయింది. ఇక్కడే పడిపోయింది.
ఇప్పటిదాకా చేతికేవున్నదట.

అవునండి బాబూ! ఇక్కడేపోయింది.

పడిపోయినపుడు చక్కదయిందా. ఈ గడ్డిలో పడ్డా
ఆనలు వికడదకుగాని. బాగా చక్కదు వికడదలేదుగాని యే
దో అనుమానం మాత్రంఅయినది. నాలుగుగుంటలు వెల్లి చెయ్య
చూకుంటే వేలిని పుంగరం లేదు. అక్కడనుండి వెళ్ళకదం
మొదలుపెట్టాను. ఈగట్టుతా వెలికాము కాని యెక్కడా
కనపడలేదు.

పాడుగడ్డి ఈగడ్డి లేకపోతే యింత నేపు కన్నపడ
నక్కరలేదు. చక్కటి వారి నల్లపూసవడిపోయినా చుట్టుకు
కంటికి దొరుకుతుంది. అని గుండు వెళ్ళుచు నున్నాడు. అ
ట్లాక అగడ్డియ నేపు అగరుకు వెళ్ళకపోయింది ఆ బ్రాహ్మ
ణుడు తన ముందరకున్న సంకలూకు నోక దానిని కాల్చి
గ్రోడిమాడక దాని క్రింద నేటియో మిలమిల బంగారము
వలె మెరయుచు కనపించెను. ఆ బ్రాహ్మణుడు ఆనందముతో
పుంగరముతోను దొరికినదని చెప్పిచు చుట్టుకున్న దానిచేతి
తో తీసిచూచెను. కాని యీసారి సంకోచము వెంటనే అణగి
పోయెను. అది యం గ ర ము గాక యొక లేని గజా
ముక్కయ్యెను. అది చూచి యం ద ర ము ర ల
ని రా క తిం ది యు మ ర ల చీ క టి కు డు వ ర కు
వెళ్ళవలయు ననకొని క్రమశో కన్ను చేతులలోబెట్టుకొని
వెళ్ళుచుండి. యీ కొంతసేపటికి నున్నది దారిలోనే ను
యొక గట్టి నల్లవోకటి ఆ బ్రాహ్మణుని యెక్కువ కింద కలి
తెను. అప్పటికి కొంచెం చీటిపడినది. ఆనల్లు వేమిటో
పోయిటకు నీలుగాడకడకు. అయినను ఆ బ్రాహ్మణుడు
దానిని చేతితో తీసి చూచెను. చూడగా బాకై, నున్న
వలయమై యంంగరములె నుండెను. ఆ బ్రాహ్మణుడు ఇదిగో
యీసారి తప్పకుండా పుంగరమే దొరికింది. నుజేమానులేను.
ఇదిగో ఇదిగో రండి రండియని సంకోచముతో పోడివారిని
దిలిచెను. నాకు నచ్చి మళ్ళయుజేయి గజాముగొక్క ముట్టు
అడిచడానికి మొల్లాకోడిగ బాడుచున్నాను. అనుచు దగ్గ
రకు ఎప్పుడి. ఆ బ్రాహ్మణుడు కోడిగాలు కాదు. సొమ్ము
పోయి పోరకున్నపుడు పాపము మిమ్మరిని కేశాకోళము
చేస్తానా. ఇదిగో తప్పకుండా పుంగరమే. అగ్గి పుల్ల వెలిగి నండి

అని కలికెను. అంతట అగ్గి పుల్ల వెలిగించిచూచిని నిజముగా
పుంగరమే. అపురుషుల మొగములు సంకోచముతో నిండి
పోయెను. ఆ బ్రాహ్మణుని సంకోచమునకు మేరయేలేదు
ఆ బ్రాహ్మణుడు నానిచూచి బాలమహానముడు యేమి
చెప్పాను? అని అడిగెను.

బాబూ! మీరమహానము నికేచ్చివేస్తాను మీర
బాబూ! మేము మిమ్మరిని అవ్యాధుల చేస్తామా? ఈసొమ్ము
మీరల్ల దొరికింది నాకు. మీరు ఈకాకే యిదిమాకు దొర
కనే దొరకెను. మేము నాలుగు గడియమంది వేతికినా కన
పడలేదు. మాని పాపపుణ్య. మీరుపుష్కాప్యులు మీదిగ్గర
నిజం దాచకూడదు. మీరటివారిని అవ్యాధుల చెయ్యకూడ
దు. చేస్తే మాకీకావ్యారికి కూడుదొరకెను.

బాబూ! యీ పుంగరంసంగతి చెప్తుంటాం వినుండి, ఈ
పుంగరం మాదికాదు. యిందాక యెవరోవొక భాగ్య
మంతుడు గుర్తి మెక్కి తొం ద ర గ యీ గ డే
యెక్కడికో వైసంపెళ్ళుచున్నాను. ఆ మారాజు చేతిపుంగరం
రాలిపోయిందట. ఆనను చాలనేపు వెళ్ళుకొని కనపడక
నిరాశచేసుకొని వెళ్ళిపోయాడు. పోనీ అదృష్టముంటే మాకు
దొరకకూడదా అని మేమిద్దరంచాలానేపు కష్టపడ్డాం మేము
దుడ్తులము మాదరిద్రువుల్లకి ఆకులక్ష్య కనపడదని మీచేత
వెలికికొనాము. అదిమాకు దొరికింది. మీదగిర అందాలుచెప్పి
మీచేతుల రెండురూపాయిలు వెట్టి అపుంగరం మేము
పుచ్చుకోవడం వ్యాధులుగాదు. ఒకవేళ పుచ్చుకున్నా ఆ
వ్యాధిపు సొమ్ము మాదగిరనిలవను గనుక అసొమ్ము నుము
ముగ్గురం నమం గాపుచ్చుకుందామని అని చెప్పెను

ఆ బ్రాహ్మణుడు రెండు రూపాయిలకు మారుగ
పడరూపాయిల సొమ్ము లభించుచున్నందున సంకోచమున
పొంగిపోవుచు, నేను మీరు కోరగానే నాకల్లయాణం నమో
ఆపుకొని మీతోపాటు నమంగాకవ్వపడ్డాంకదా! ఆసంగతి
మీకే తెలుసుకు. అదిగాకచీటిలో అదివాచేతికొరకకప్పుటిక
మిమ్మరిని అవ్యాధుల చేసివారిదానికి నీలున్నా అల్లాటి
పాపానికి నేనువొడికట్టుకోలేనకదా మీరునుంచివాన నేను
బ్రాహ్మణున్నే, ఎల్లాసంతోషవెట్టినా సరే మీయిష్టం

బాబూ! ఇందులో యెవరో అవ్యాధుల అబద్ధంబొద్దు
బ్రాహ్మణున్నే అవ్యాధుల చెయ్యకూడదు అందుకే నిజం
చెప్పివేళాము. లేకపోతే మీ రెండు రూపాయిలు మీకిస్తే
మీదారిని మీరుసంతోషిస్తూ వెళ్ళరా?

అయ్యో! మీరు దొడ్డ గారు! ఈకలి యంకంలో యంత
వ్యాధులగా నడిచేవారిని మిమ్మరి నేమాకాను మీరుపాక్షాత్తు
కృతముగం పురుషుల లాగుచున్నాను బ్రాద్దు పోతోంది.
ప్రాజ్ఞోక్తివెల్లువాం పదండి. అని అంతా యేలూరువారి పట్టి
నడచు చున్నారు.

బాబూ! అపుంగరం యోతభిరువుంటుందో చూడండి?
యెత్తుకేస్తేనేగాని యేమి తెలుస్తుంది (చీల్లని టోపిక
య్యాలి) పుట్టాముపుని మానే కానున్నర పుంటుండేమో
అనుకుంటున్నాను.

రెండు కానులని ఆయన చెప్పారండి అయినా కంసాలిం
టికి వెల్లి తూపించి చూతాం.

ఇక వేరే అనుగకక్కరలేదు. ఈపుంగరం నునకు చుట్ట
రం కలిసి కంసాలింటికి తీసుక వెల్లి భీమకట్టిస్తే వాన్లు అను
మానపడరా?

ఈబ్రాహ్మణుడు మంచివారికే నమన్నాడు నేనూ ఆభ
యమేకప్పి కంసాలింటికి వెళ్ళకుండా చెయ్యాలి బాబూ!
మాకు అదే సంజేమాగావుం, ఇంకామాత్రానికి కంసాలిం
దుకు బ్రాహ్మణులెందుకు యెత్తులెందుకు? నుజేమానం ఎవరు
వొక రూపాయిసొమ్ము యెక్కువలిస్తా యిబ్బంది లేదు
గనుక మోసాదృష్టనిచూచి భీమ కట్టుకుందా

కానుల బంగారమవునోనో?

ననుమేయింకా బంగారమానోనో అన్నాడుకాను
అని తనలో అనుకొని బాబూ! ఆయన గొప్పభాగ్యవంతుడు
సెవివారపుపేట దొంగర. చుట్టబట. అల్లాటివాడు కానుల
బంగారు వెట్టకపోతే నగలకి కల్లిబంగారం వెడతారా?
అయినా అల్లాటిసందేహాంటే మీయిష్టం లచ్చి భీమ
కట్టింది.

నామనన్నుకి యిరవై రూపాయిలచేస్తుందని కోస్తుంది
సరేపోనీ అంతే నిశ్చయంచేదాం ముగిసిపోయిందేమిటి
చునిసి కె.తనస్తుదో చూడండి.

బ్రాహ్మణుడు లెక్కమాది ఒక్కొక్కడికి ఆరు
రూపాయిల పడేసి ఆకాలవై నిల్లగనన్ను ది యీపుంగరం మీ
దిద్దరూ పుచ్చుకొని నారూపాయిల వాడయ్యింది, రేపు మీ
దిద్దరూ చూసుకోవచ్చును.

మాకలకత్తా జాబు

ముఖ్యవాసరము.

(మాన్యతావిశేషము కల్గినది)

కలకత్తా ఆగస్టు 18:

నంకడేశీయకావనశబ్ద మొన్న 7 తేదీన దక్కాయందు గ్రహాక్షయమైనది. నభముందు చరించుచున్న య కములలో మూడు మాఖ్యములుగలవు. అందు మొదటిది దక్కా విశ్వ విద్యాలయ స్థాపనమునకు సంబంధించినది. సామాన్యకావనశబ్దలో బెట్టుటయే తరవాత విషయమంతయును చర్చించి : క్షయించిరి. రెండవ దక్కాయందు ఇంజనీరు రింగు కాలేజీయొక్క స్థాపించబడినదియనియు, సర్వేట్రేయినింగు నూర్కలొకటికూడ నక్కడనే స్థాపించబడుచున్నది అనబడిన ఘటము మాన్యగారిలకు నుపసాదించబడినది. దీనినించి చాలవరకు చర్చజరిగినది. చిట్టచివరకు ఆనరవింబులందు గారు తేదీ ఇంజనీరు రింగు కాలేజీ దక్కాయందు స్థాపించుట జరుగదనియు, సర్వేట్రేయినింగు నూర్కలొకటి మాత్రమే స్థాపించబడుననియు జెప్పిరి. మూడవ మాన్యగారే నవాబుద్దీయ : దక్కాయందు జనవిగ్రహము నేర్పనకులె నని యుపసాదించిరి. దీనినించి కొంతవరకు జరిగిన తరువాత వాటినేయగా నందఱొకరి ఒకరియందలి తరువాతగొన్ని గారు తేదీ యుపసాదించిరి. వారుకావనమునకు నంకడేశీయము ఆజ్ఞానము కొంతలో చేరి మొదటిమొదటి వాటియొక్క ఆగ్నిదేశీయమును పంపుటకు దాక్తురు ఎన్. పి. నర్సాధికారి గారు చాలవరకు ప్రయత్నించిరినియు కొన్ని కారణముల చేతను తప్పుభిప్రాయముల చేతను నది కొనసాగక పోయినందున చాల విచారించుచున్నామనియు యద్దకాలములో వారుగ నాలోచించి మిలిటరీ దివార్లు మొట్టమొదట నున్నతప్పులు దిద్దుకొనుటకు సావకాశము లేక పోవుటచేత దానంతరిక గమనించుచున్నదనియు యత్నాదికంకలు చెప్పి చివరకు నంకడేశీయమునందీ యొక కదాటిసేనను “దబుల్ కంపెన్” కేవలము బంగళీలతో తయారుచేసి క్రమశిక్షము చేసిన వాడైయుండు బనిజేయుటకును అవసరమైనవార్తాధికారియొక్క కెల్లటకును యధావంతరము యచ్చమైనవైఖ్యములో నందటకును లేకున్నవైఖ్యను విడిచి వేయుటకును రాజప్రతినిధి యంగీకరించినట్లు వారు చెప్పిరి. అంతటితో నభయము నెను.

భారతయోధులు

నభ యందు నవగృహగారు మచ్చటించిన దానిలో ముఖ్యమైనది విషయమే. నంకడేశీయమునందుగల యభిమానముతో కృత్యకర్తయగు యచ్చవచ్చిరి. వారిని మైతలు గావచ్చునని నెలవిచ్చిరి. ఇది యెంతి క్లాసునకును! మన నంకడేశీయులకు గల తేజాభిమానమునకాపుట కిదేసమునుగదా! ప్రభుత్వము వారికి మనము నావలసిన విద్యావిషయము యిదే మంచి సలహాము. ఇదివరకు మన హిందూ వైఖ్యము పూర్వము తేజము బోయి ఖ్యాతిని పొందినదిగాదా! అట్లనే మన నంకడేశీయ వైఖ్యమునూడోయి భారతమును రామానుజులు, భారత కాలములందలి హిందూవులయొక్క వీరత్వము వారి తమజ్ఞుల పార్థుల ముగించున గాక.

నిబంధనలు

వైఖ్యములో చేరువారి క్రింది నిబంధనలు పాటించవలయును.

- నయము:—16 మొదలు 25 సంవత్సరముల వరకు.
- ఎత్తు:—అ 5-4 అయినను అదైనది.
- చాతి:—32½ అంగుళములు.
- కాలపాసులి:—మొదల ముగ్గురంతకాలము.
- ఎచ్చట:—ప్రభుత్వము నడిపాడు ప్రాంతమునందు తరువాత యొక్కదేశమునందు ఆక్కడ.
- తయారు:—రికార్డులు మొదలు కి ముగించువరకు తయారులోనుండుట. ఆకాలములో లెఖాదుల చేర్చుట, యొక్కడెక్కడ యెక్కడనుగ చేర్చువలెనో నుండవలెనో మొదలగునవి చేర్చుదురు.
- ఫీల్డ్ సర్వేయలో లిండి:—లిఖ్యము, భూసము, పన్ను, నెయ్యి బంగారాదుండులు, తేయాకు, అల్లం, మిరపకాయలు, చింతపండు, ఉల్లివాయలు, ఉప్పు మొదలైనవియు, లేదీను దిపో వారి దివ్యునియును, యయ్యబడును. బ్రాహ్మణ కంటకాంధ్రు మొదలగువారలు కరు.

బట్టలు — మామూలుగ అందరికీయచ్చు కుడితీసి గాక దుప్పట్లు బోటు, కంబీలు, కర్మతూట్లు, శుభోట్లు, లేదీ ను దిపోనుండి వచ్చెడివియు నియ్యబడును.

చీరకాళములు:— మామూలు చీరము, నల్లనిరంగుర చీరము, నుంచినది కేసిండుకు చీరము, నైపును చీరములు, గాయులు పింఛను మొదలగునవి నేను నిబంధనల ప్రకార మిచ్చెదను. కొన్ని సమయములలో వారి చే పోషించబడుచున్న వారికొకడ సామాను మట్ట కెప్పుడును.

బహుశతులు:—“విజ్ఞానయా కాగ్రము” దీనికి నుంకర్తనమునకు రూ 150 లు యిత్తును. “అక్షర అభి విప్లవ యిండియా” దీనికి నగ్గురు బహుశతు కిరాయి, కోజుకు రూ 2 ను యిత్తును. “ఇండియన్ ఆర్షర అఫ్ మెంటు” దీనితోబాటు నెలకు రూ 5 లు మొదలు రూ 34 ల వరకు యెవరెవరి హాజరను బట్టి వారికి యిచ్చెదను.

విశ్వవిద్యాలయములు

ఇప్పటివచ్చు విశ్వవిద్యాలయములకు తోడు దక్కావిశ్వ విద్యాలయము కొద్దికొజులలో రాగలదు. దాని తరువాతనో దా:తోనో రంగున విశ్వవిద్యాలయము, పాట్నా విశ్వవిద్యాలయములు బయట వెడలును. మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయము వీరికంటె ముందు బయట వెడలుననియు మాన్యగారు. ఇక కల్కత్తామన భూనాటమయ్యదావాతలగూడ విశ్వవిద్యాలయములను స్థాపించుటమంచిదనియు చాలవరకు యచ్చును ఇట్లనే విశ్వవిద్యాలయములు బయట వెడలుచున్నవి. ఇది యొకడు జాలపు మన అంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము కూడ స్థాపించ బడినో యెంతవరకుగ నుండును. ఇప్పటి మన అంధ్రవిద్యార్థుల దుస్థితి చెప్పి : శత్రుముగ నున్నది. వారు నూర్కలొకటి లెక్కకు జరిగించెనో అప్పటినుండియు మన విద్యార్థుల కన్నివిధముల గడ్డుతరే కలుగుచున్నవి. దీనిబట్టి భూవృత్తి కృషికపరిక్షయే వారుగ నున్నదని తోచుచున్నది. నూర్కలొకటికంటె రాగానే మనవారికి లెక్కయారంభ మగును. ఆ లెక్కయొక్కట్లు బట్టుకొని యెక్కడైన బోయిన యెడల ఇంటకునానులో నేరగా దొంగ! యుం చింతిం దుండును. చిట్టచివరకు యెక్కడ ఇంటకులో తప్పుకొనక పోయిన యెడల కలకత్తాకు తిరుగు బోయినవో నక్కడనే తిరుగుకొనుచు యని తల్లిదండ్రుల బ్రతిమాలితూ నుండెదననో బయటదే కలకత్తాకు వచ్చును. అక్కడకూడ నులభముగ చేచ్చుకొందుగా? అక్కడి విశ్వవిద్యాలయమునాకుకూడ గడును వారై యుండరా? వారుకూడ కొందరిని మీ విశ్వవిద్యాలయము కెజుప్రొగడగ్గిరకుండి పెట్టుచుబట్టుకొనిరందు లేదామిరాజధానిలోయే కాలేరే ప్రాంతాల్లోగొందరిగని మీరు ఇంటకులోకి దగ్గరవారియు తరముకెందు అనిచెప్పెదరు. వీరిలో నేని జరకుటయు దుర్లభము. అట్లు జరిగే యెడల వారికి కర్మమేమి? కలకత్తాకు పోక నవసరమేమియుండన? ఇక్కడ బోయెనుగా! ఇక ఆలసావాదు బోయిన యెడల నక్కడనేనే తేజ్వంతుల కేమాయని యొక్కడను యాత్రీ కేయదును. ఇట్లనేక నుండి చెన్నపురి విద్యార్థు లీ నూర్కలొకటి మూలమున చిన్నతనములో తమ తల్లిదండ్రులకు, బంధుమిత్రులకును, తేజమును విడిచి, పరాయిదేశములలో నీకయిక్కలుబడుచుండుట తక్కువనియున్నది. ఇక యింటకుమీడియేలు భూవృత్తి ప్రకృతి వేరేక్షను నంపి పుట్టెడి దానిలో నూటికొందరు తేజమున్నది యందరకు తెలిసినచే ఇంటికికొకయెడ్డున్నట్లురమా రమి 1) యిండ్లలో యేడుపు యా ప కీక్ష మూలమున కలుగుచున్నదని వేరేక్షింప నవసరమేలేదు. ఇందులకు మంచి వేరేక్షయే. మన చేతులలోనేయున్నది. తమ పిల్లలు తమ దేశములోనే నుండి విద్య చేచ్చుకొనవలెనని యూహించు తల్లి తండ్రులు దమ శక్తికొరతని పకోపకారపరాయణత్వము వాపు మనవియును తమ యాచార్యులను, ఈనీ, ఉపకారబుద్ధిని, మనోబలత్వమును నిజపు కొనునట్లును జూపించుట, రాజులు, మహాగజులు తమ తీనికి దగినట్లుకు ధనమునిచ్చి యొక యాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించిన గాని విద్యార్థులకు యొక్కట్లు తప్పవు. నాకపురములో జరుపుకొనుచున్న ఆంధ్రవిద్యార్థులు బహుశు యొక్కట్లకు పరువులును చదివిన యెడల వారిననున్నుల కరుగన? ఇప్పుడక్కడన్న విద్యార్థులలో మూడుకుతులనుండి మూర్కలొకటి యుం బలియొనారే; అది విశ్వమున గమక అంధ్రకేకాభి మానులందఱుకూడ యొక విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించి వీరల నీ బాధలనుండి విముక్తుల చేయవలసి నమ్ముచున్నాము.

వృత్తాంత లేఖలు.

ఏలూరువార్తలు.

మాన్యతావిశేషము కల్గినది ముఖ్యనిశానిటి.

ఏలూరు ఆగస్టు 14:— మా పురపాలకవృత్తి సంఘములో పరమశేట వార్తలకు ఇద్దరు సభ్యులకు ఎన్నికొనబడి యుండెను. ఈయెన్నికలు 12 & 13 తేదీ వారమునాడు జరిగెను. మొత్తము 195 మంది వోటర్లలోను 168 వరుల వోట్లతో జరిగి తమ వోట్లనిచ్చిరి. ప్రభుత్వములో సభ్యులైన ప్రభుత్వంబిది 7 గురిలోను ఒకరు తమ ప్రభుత్వములకు మానుకొనిరి. మిగిలినవారి క్రిందవారము వోట్లనిచ్చిరి

వైదాద సాంబశివరావుగారు	91 వోట్లు
కొర్రపాటి వే.కటలమ్మ వారాయంగారు	51 ,,
పెజ్జురాజు గుర్రాజుగారు	51 ,,
సోమంచి సీతారామయ్యగారు	168 ,,
రామాప్రగడ వెంకటసుందర రావుగారు	82 ,,
పిరుపాటి రామచంద్రయ్యగారు	0 ,,

సోమంచి సీతారామయ్యగారును వైదాద సాంబశివరావుగారును సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

గంజాముజిల్లా వార్తలు

(మాన్యతావిశేషము కల్గినది) బరంపురము, ఆగస్టు 12:— ఇటీవల కలగా నేరత మాపురమును దర్శించింది కాని యేకారణముచేతనో మమ్మ సంకటితో విడిచివెట్టినది.

పురపాలక సంఘాధ్యక్షుని కదలి

ఇదివరకు మునిసిపల ప్రెజిడెంట్ గానుండి పోల్కాగెడ వేంకటేశ్వర్లు కుంతులగారి యువోగ్యకలమితి నుటచే వారి స్థానమున బైను ప్రెజిడెంట్ గాను రామలింగము కుంతులగారు వెర్రియ కార్యముల నిర్వహించుచున్నాడు ఎన్నికల రాబోవు కాలంలో జరుగును. పి.పి. వాల్మీకి, పోలా ప్రవ వేంకటేశ్వర్లుగారు ఆధ్యక్షులకు విడుదలయ్యును ఇంక వాల్మీకి గారు తానావంతయు. కార్యములపట్ల సభి దాము గలవాడు వివిషయమున నాచినను పీకే యిత్తును. ఇక పోలాగెడ వేంకటేశ్వరరావు కుంతులగారిన్ననో, ఇప్పటికి నుం రాత తవరమునుండి చెర్రియగానుండి గాన ఈ వాటికి వాల్మీకి గారి కవకాశము కలుగజేయుట నసంజనము

మునిసిపాలిటీ

కొన్నిలకు పదవికి గవర్నరు మంతులించిన వియోజనులైన వారిలో కొండుర్రె వేంకటరంగ వాధవ్యులు కుంతులగారి కారని విడుటకు సంగతించుచున్నాడు. పి తుక్కాచాంతుల కృతి ముద్యమమునందు పిరు పాత్ర)ను గైకొనుచు నుండును. మందలనభలలోను, ఇతరసభలకుండును, పిరవ్వవచ్చుకు పన్నాసముల జరుపుచుండును. ఇదివరలో కొంతకాలము కి కొన్నిలకుగ పనిచేసియున్నాడు. ఈసారికూడ పిరు ఉర్ గుసలతో పనిచేసెదనని నమ్ముచున్నాము.

సవాతాధ్యక్షుడభ.

నిన్న సాంతుకాల మొదలైన ముంటలకు కల్లి మారు జ్యూరీ ప్రకటించినాలో నోవభ జరిగిన, 1895, al Convo లాల కేకలకెవానధారి గా గా)న వాస్తవ్యులకు వ He the eu tion 100 కులనాను “సవాతాధ్యక్షుడు”ను నూర్క ముంకర్తనొంది తిరువాటి వా గానాను జలతంగిలో వాస్తవ్యులు, ఒక మొయరు విద్యానునిచే చోవ్యముగా జరుపబడిన విద్యార్థులు వ్యాసునానులు, పురజములు చాలవరకు నభ కరు దొంది యుండిరి.

ప్రాధికరణ మును

ప్రాధికరణ మును రామకొగరావుగారు 8-న తేదీ ఒంగోలునుండి, నల్లూరుప విశ్వకీ, 9 తేదీ సాంతుకాలము ట్లీ నరసారెడ్డిగారి పురపాలము “బ్రహ్మచర్యము”కు గురించియు, 10 తేదీ సాంతుకరమున తేలిక వ్యాముకుక్రీడ లాకు నూర్కము నువ్వనొందిరి. 11 తేదీ సాంతుకరము నొక టగి రాజుగారి ఉప్పుకతకాలా భవనమున, తమ ఆమ్మకి యొగవిద్యాకాలము వెల్లడి యరుంబుల విశ్వమునా ఇత్యాది బృతర్యముల నొచ్చిరి. 12 తేదీ ఉరకులు పార కాలా భవనముండు సమావేశమై (దేలిక వ్యాముకుక్రీ)దా సమితి యను పేర నోక సమాజమును స్థాపించి, ముర్తిరాను కరకామయ్య బి. ఎ ఎన్. కి; గారి అధ్యక్షులగును, నంద 18 నానుయంత రావుగారి ఉపాధ్యక్షులగును వి యుందిరి

2 వ పేజీ తాళము

బాబూ! మా కిగ్గర నేర్పేమిలేదు. మీ దగ్గరంటే ఆ తప్పేమిదూకాయో... గొప్ప పుంగవం మీరేపుంతుకోండి. అయితే వాద్యగన అంటిదప్పులేకే. ఏమోతం వుండండి. అయిదురూపాయల బిల్లువున్నది. చాలాలోబున్నదే. ఏమిచేతాను అని రెండవవానితో అడిగింది బాబూ. యేమిచేస్తుంది. చూడకే పొద్దుపోతోంది. మీరూయికా నూరం వెళ్ళాలి. చూడం యిక్కడ యింతసేపు చూడటం మంచిదికాదు.

మరియేమిచే తప్పకుంటాను. మీదగ్గర అనలేవామూలేదు. వాద్యం... అంటే... యెక్కడలేదు. యెల్లావడకుంది. ప్రాంతంకింది బాబూ! ఎక్కడో బడలేకా తెచ్చి మేమేపొద్దున్న పున్నుకొంటాను. పిళ్లకు రేవో భయము చెప్పి యిక్కడే ఫామ్మగించేసి పుంగవం చూడటం లాగాలి. అది బాహ్యముగా... అంది చూచివుంగవంతో ప్రాంతం బడలేకొనిందిగడం చూచిందికాదు. చూచిక్కడే యేలాగో సూర్యధానిబడేదే చూచింది. చదివినా బాబూ! లోటు పొద్దుంతా.

అయినావేమిటి! నేను చూడకను కన్నాను గాని యిదేమిరావాలి అంటే... అంతో అనలు.

అయితే తేలించుకుంటామిదే? ఈపుంగవం చదివినావాలకంటే యెక్కడ భయం వుండదు. సరేవే చేయించినాను రెండుకాదుల చెట్టి చేయించివా కంటిలోకించి బంగారం చూడకుండా వుండదు. ఇది చదివినావాలి తేలించికక మూడుగుం. వాడునగుం. చెప్పిన వాడు మూడు. వాడికి వాడికి నేను. ఇది వ్యాసయి వాడు సోస్తోంది. వాడు అంద్రం అగ్గయి అక్కరలేదు. తేవులతో పిందిల్లు చెప్పుకున్నాను. అందుకు ఇయిగో అయిదురూపాయల వున్నావోండి. మీకిట్టేమీ అని బాహ్యమునుబడితెను. రెండు మిదముల అకూడకేదెరువు అలాగిందియిగిని కుడకు సమాధానమి అ అయిదు రూపాయలు చేతిలో తేనుకొని వచ్చింది చూచుకున్నానేనీ. అంతలో వాని యేలూను నమిసింది. బావోయి నెలవులు వున్నావోని యెనరి దారికి వాడు వదిలిపోయి.

అప్పుడు... అయిదావుందాని. ఏమీ కట్టడకుండా పొలికరూపాయల సొమ్ము పొందింది. ఏవోవాలుగు చూచు చూచు చెప్పి వాళ్ళని చూచుగా నేను అని అయిదు రూపాయలు వాళ్ళకితెచ్చి చెట్టి పొడిచి తేళాను. తెలివి తేటలంటే యిట్లావుందాని. ఎల్లాగయివా బావావూ తెలివి తేటలకు చూచుకట్టి తెలివేటలు చూచుతాయా చూచుచేసిగా ముందిచేసి బావావూచే చెయ్యాలి. అది తన విశేషమునకు తానే ముగించింది తనకనుకునకును తానే చెప్పుకొనుడు అబావావూలకు కొన్ని కజులమరము వదిలిపోయి.

బొమ్మలి ముల్లపిడి

0 అంకిముల నాటకము.

తేనడు తేనెటరాదు కాస్త్రీగారి విచిత్రము
మూలము: అ. 12. తిపాల భుక్తి (తేజ్యకము).
కాలిలో వైండు రూ 1-0-0.

తేజ్యకము కే ముద్రాముము.

247, కుంభాద్రి పేరి, బార్లిబొడ నవాబును

మదరాసు అందునదరక
సురాటా రెయిల్వే కంపెని.
లిమిటెడ్.

(ఇకావ్యాకేతుల ఇక ఇండ్లందు)

ప్రకటన

ఇందునల్ల ఎల్లవాటి తెలియకరచదం యే
దనకా... ఇదిహాని చెప్పవట్టణమునుంది నెల్లూరు
మున్ను మున్ను బెజవాడనుంచి రాజమహేంద్ర
వరకున్న మధ్యన విడువబడు యీ దిగువ కను
రిచింది బండ్లు 1916వ సంవత్సరము ఆగస్టు నెల
1వ తేదీ మొదలు విడువబడవు.

పుట్టణం వెల్లి 14-30 నెల్లూరు వెల్లి 7-15
బాద నల్ల 21-18 రాజపురం నల్ల 14-46
బాద వెల్లి 16-30 రాజమహేంద్ర వెల్లి 5-50
బాదపొండ్రం నల్ల 21-10 బెజవాడ నల్ల 10-80

ఆర్యవైశ్య కాకాఫరెన్సు

నెల్లూరునందు సమావేశము కానుండుట.

ఇదిరక... (తమిళనాడు) సొమ్మకర ఆర్య వైశ్య
కాకాఫరెన్సు నెల్లూరులో 19-20-21 తేదీలనా జరుగవోవు
య్యది. అయ్య వేంకటసుబ్బ తల్లికెట్టిగారి తోటలో మూడు
వెయ్యరూపాయల భుక్తితో జేయించి పందిలితుండు సభ
జరుగును. భోజనములకు తోట ఆవరణములోనే వందిలికి
సమీపమున ఉపరి ఏర్పరచబడి యున్నది. దెలిగేట్లు దిగుటకు
తోట కిక్కురకలన్ను సత్తులును, గృహములును, కనలి
నిల్లయింపబడి యున్నది. 18 వ తేదీ ఉధ్యాన్నమునుండి
యిచ్చటికి వచ్చు ప్రతియులుబండి బద్దకు దెలిగేట్లు ఆహ్వా
నమునగుటకు వాలంటీయర్ల సిద్ధముగానుండును. వైశ్యులలో
ధ్వజమున కరవర మగు విషములు చచ్చించబోవు
యన్నాదు.

చిత్తులీర్పానములు.

వైశ్యుల భూమణునకు, మలాళిహనమే పగమోత్ర
చూడగ నెది వైశ్యుల మా గౌరవముల నద్దరించుటయం దా
నక్తి కలిగి కత్తార్యసాధనమునకై తనసూచనములకు భార
పోయిటయే గాక తన ఆర్యవైశ్య మహాసభకు కన్నకండి
యైకట్టి క్రీసుండువారామణిపామి శ్రీప్రీతిగా కాలభర్తము
నొండుటలే మనకులయంకరియగల్గిన మహాసత్తులకు మన
మెల్లరము చింతించుడు మహామహదేవు భగవంతుడు వారి
యంతరాత్మకు కాంతిసోపండు గావుతమని ప్రార్థించుట.

ప్రస్తుతము జరుగుచుండు భూమియధ్యక్షులయొక్క
జాప్తిచక్రకర్తగాకిరి మిక్కిమండలమువారికి కీర్తుకాలము
లో జయము కలుగునటులను భగ్యమున కాంతియు ప్రకండ
మండంతయు శ్వరలో స్థాపితమగు నటులను సర్వేశ్వరుని
ప్రార్థించుట.

వైశ్యబాలరకు 12 వంతుల లోపలనే ఉత్తమములను జరుపవలయును.

వైశ్యులలో జరుగు మోడకర్మలను సాధ్యమయ్యగంత వరకు తేనాక్రవిధుల జరుగునటుల ప్రార్థనా కరువలయును.

వైశ్యబాలరకు (ప్రతిపట్టణమందును) వేదపాఠశాలల స్థాపనపరయును

వ్యాపారాభివృద్ధికి జేకొన్న శ్రమలకు వాధారము
లుగ నుండుటకు వరజేక వ్యాపారకర్తలను నేర్పుటకును
మండేకుండు దూరయోగ్రముల నేత్రయంత్రములు మొదలు
యంత్రకాలమునకర్పాగారములను పోకామికపాఠశాలలను
నెలకొల్పవలెను.

వ్యాపారాభివృద్ధికి మూలమగు వ్యాపార సంఘములను ప్రతిపట్టణమున ఏర్పరచవలయును.

వైశ్యబాలరకు ఉన్నతవిద్యల నభ్యసించునట్లు ప్రార్థనా కరువలయును.

వైశ్యబాలికలకు నయితము వారికి తగినరీతిని విద్యల నేర్పుకొనటకు ప్రార్థనాకరువలెను.

వైశ్యబాలికల విద్యాభివృద్ధికై మనమ చేయు
వ్యాపారాభివృద్ధికి లాభములనుండియు, చందాల
రలనకు గొప్పగొప్ప విరాళములకును, వారుకరణ, ఉపనాన,
వివాహ, గర్భాధానాదుభక్తకార్యముల జరుగు వారభర్త
ములలో వైశ్యకార్యమునకై విధియ కట్టుములనలను
మూలభూముల నేకరించి వీధిబాలబాలికలకు భగ్యభూమి
విద్య నేర్పించుట కుపయోగ పరచవలెను.

వైశ్యబాలరకు 18 సం॥ములకు ముందు బాలికలకు 11 సం॥ములకు ముందు సాధ్యమయినవరకు వివాహములు జరపరాదను.

వృద్ధపురుష వివాహములను నిరుత్సాహపరచెను.

వివాహ కార్యములందు అనవసరముగా ధనవృత్తి ముచేతక ప్యాధ్యమయిన వరకు భుక్తులను తగ్గించవలయును.

కన్యాకులములను వారికావలసిన వ్యాపారములను నిషేధించవలయును.

వరకులములను వరకట్నములను నిరుత్సాహపరచవలయును.

ప్రతి మహాభక్తపట్టణమందును మంచాయితీసభల నేర్ప
రచి మంలీరి కర్మవహనవివాదముల నెల్ల నదరు సభలలో
శ్రీకాంచుకొనుచు మన యోగవత్సయును, మలాళిహనమును
వృద్ధిపరచుకొనవలెను.

కన్యాకావరమేకవేరి అత్తునాం ప్రవాణ రీత్యా మార
కుతాపరిణయము ఆవాదిక మనోమాచరించు మేరకధర
మును నిరసించక కాపాడుకొనవలయును.

ప్రతి పట్టణమందును వైశ్య సమాజముల నేర్పరచుటకు మనకుల నేరతము కన్యాకావరమేకవేరికి ఆలయములను కట్టించుటకును ప్రయత్నించవలయును.

మనభయోగ... తీర్మానములను వైశ్యులముల
ఉదారముతోదించి ప్రతివోటను వైశ్యసమాజముల నేర్ప
రచి మనభయోగ శ్రీకాంచుకొనుచు అకష్టమనకు తెచ్చు
నట్లు చేయుటకు ఆకన్యాకావర నేర్పరచవలయును

నాతావర స్థితి

1916 సం॥ ఆగస్టు నెల 15-వ తేదీ.

నాతావర స్థితి	కడలిపి 24 X 0.80		వర్ష పాతము	
	లలో, నదను ఉన్న X 8	అల్పము X 8	కడలిపి 24 X 0.80	వర్ష పాతము
నాతావర స్థితి	కడలిపి 24 X 0.80	అల్పము X 8	కడలిపి 24 X 0.80	వర్ష పాతము
నాతావర స్థితి	29.519	89.780	70.10	8.80
నాతావర స్థితి	29.518	98.477	1.058	16.81
నాతావర స్థితి	29.621	90.675	4.025	19.72
నాతావర స్థితి	29.610	98.280	1.000	30.99
నాతావర స్థితి	...	94.080	...	22.12
నాతావర స్థితి	29.658	96.421	...	7.98
నాతావర స్థితి	29.697	100.276	0.16	9.20
నాతావర స్థితి	29.698	95.978	...	9.08
నాతావర స్థితి	29.738	98.979	...	8.88
నాతావర స్థితి	29.814	85.478	...	64.27
నాతావర స్థితి	29.877	88.876	...	80.46
నాతావర స్థితి	29.828	85.776	1.018	12.01
నాతావర స్థితి	29.809	82.874	7.049	84.04
నాతావర స్థితి	29.778	84.978	2.012	66.12
నాతావర స్థితి	29.605	88.076	5.126	68.81
నాతావర స్థితి	29.08	81.078	9.000	26.04
నాతావర స్థితి	...	91.674	...	16.60
నాతావర స్థితి	29.658	89.875	...	18.47
నాతావర స్థితి	29.668	90.775	...	15.47
నాతావర స్థితి	29.672	95.678	...	18.02
నాతావర స్థితి	29.729	82.565	1.001	28.71
నాతావర స్థితి	22.688	68.850	...	24.86
నాతావర స్థితి	22.814	68.750	5.005	26.99
నాతావర స్థితి	29.749	89.278	...	9.01
నాతావర స్థితి	29.694	94.178	2.015	21.01
నాతావర స్థితి	29.152	93.271	...	15.49
నాతావర స్థితి	29.782	91.778	...	12.80
నాతావర స్థితి	29.746	98.975	...	17.20
నాతావర స్థితి	29.786	94.775	...	11.47
నాతావర స్థితి	...	...	...	8.45

బంగారా భాతమునకు తూర్పునను ఉత్తరమునను
వాయుభారము పొచ్చును. చెప్పితిరి వైపు తిరమునందు
వాయుభారము మోపులేదు. పశ్చిమతీయన చాలకత్తుర
గా నున్నది. బొంబాయి రాజధాని తీరమునందు మటింక
తక్కురగా నున్నది. సముద్రతీరమునందు ద్వీపకల్పమున
విశేష భాగమునందు మండిగాములు పీచునున్నది మొత్తి
యూనిద అంతటను వైశ్యులకేతీపును వశ్యమును వైపునను
పీచునున్నది. నాలవోట్ల వివరితముగా వివరించి తెలియ
వచ్చుచున్నది. కొలంబోయొద్దను, బొంబాయియొద్దను సమా
ద్ర మల్లకల్లోలముగానున్నది. ఉత్తరసర్కాలందు మధ్య
మొవ్వల తక్కువగానున్నది. రాజధానియందు దిత్త భాగము
లందు సాధారణముకంటే కొంచెమెక్కురగానున్నది. కూ
ర్పుతీరమునందు కుటిరమున్నది. విశేషముగానున్నది. నిన్న
టిదినులు చెప్పితిరి 100 దీగిలు (ఫారెక్ హిలు) రాత్రి
యొద్దము మొత్తియూనిద సాధారణముగా నున్నది. రాజ
ధానియందు చాలవోట్లగాలియందు తేలికేతి. చెప్పితిరి వైపు
తిరమునందును, కర్ణాటకమునందును మేఘములు నిల్చుముగా
నున్నది. తక్కిన ప్రదేశములందు ఆకాశము మేఘావృతమై
యున్నది. రాజధానియందు చాలతక్కురగా నుండునీటిని.
రాజధాని యొత్తరభాగములందు సావ్యామృతవర్షము కరియ
వచ్చును.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను నాతావర స్థితి కా. న. నా. నా.

భోర్లు సెంటు జారి గెజెట్టు

ఆగష్టు 15 వ తేదీ మంగళవారము

ఎల్. జి. మూల వి. సి. ఎస్. గారికి చురి 42 దిన

ముఖ ఎక్కువ సెల వొడగబడినది.

ఈ భోర్ల సెంటు జారీ చేయబడినది ఇవన్నీ క్లరు జన

లకు ప్రాధికార అరెస్టు చేసిన గారికి సెల్లంబుల వారలక తేదీ

మొదలు ఒక సెల దినములు (ప్రీవీలెజ్ సెల వొడగబడినది

గంజాముజిల్లా గారికి సూచించెంటు ఎడ్వోకేటు

హాజీరులైన గారికి ఆగష్టు మొదటి తేదీనుండి ముప్పది

దినములు (ప్రీవీలెజ్ సెల వొడగబడినది.

మొగల్లుజిల్లా గారికి ఎడ్వోకేటు రిజిస్ట్రార్,

జిల్లా కలెక్టరు ను హాజీరు అగష్టు గారికి చురి 15 దినములు

ఎక్కువ సెల వొడగబడినది.

మొగల్లుజిల్లా గారికి ఎడ్వోకేటు రిజిస్ట్రార్,

జిల్లా కలెక్టరు ను హాజీరు అగష్టు గారికి చురి 15 దినములు

ఎక్కువ సెల వొడగబడినది.

మొగల్లుజిల్లా గారికి ఎడ్వోకేటు రిజిస్ట్రార్,

జిల్లా కలెక్టరు ను హాజీరు అగష్టు గారికి చురి 15 దినములు

ఎక్కువ సెల వొడగబడినది.

మొగల్లుజిల్లా గారికి ఎడ్వోకేటు రిజిస్ట్రార్,

జిల్లా కలెక్టరు ను హాజీరు అగష్టు గారికి చురి 15 దినములు

ఎక్కువ సెల వొడగబడినది.

మొగల్లుజిల్లా గారికి ఎడ్వోకేటు రిజిస్ట్రార్,

జిల్లా కలెక్టరు ను హాజీరు అగష్టు గారికి చురి 15 దినములు

ఎక్కువ సెల వొడగబడినది.

న్యాయస్థాన వార్తలు

భీష్మ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టు.

సి. బి. ఎస్. పిల్లె గారు.

15-8-16.

దొరతనము వారిని కించించుట. — మదరాసు రెజిస్ట్రార్

మద్రాసు రెజిస్ట్రార్ తన యొక్క తనములో తాళింక నూరు రూపా

మద్రాసు నోటులకు తన వద్ద వచ్చుచున్న

సాక్షిచారణ మిగిలిన పదవ భీష్మ ప్రెసిడెన్సీ మేజి

ఎక్కువ సెల వొడగబడినది.

ఎల్. ఎ. కామయ్య గారు.

నమ్మక స్వామిగారిని. — 28వ రోజు ప్రాంతముల

మదరాసు లాకారేజీ కోర్టు ఆయనకు

మదరాసు లాకారేజీ కోర్టు ఆయనకు

మదరాసు లాకారేజీ కోర్టు ఆయనకు

మదరాసు లాకారేజీ కోర్టు ఆయనకు

మదరాసు లాకారేజీ కోర్టు ఆయనకు

మదరాసు లాకారేజీ కోర్టు ఆయనకు

మదరాసు లాకారేజీ కోర్టు ఆయనకు

మదరాసు లాకారేజీ కోర్టు ఆయనకు

మదరాసు లాకారేజీ కోర్టు ఆయనకు

మదరాసు లాకారేజీ కోర్టు ఆయనకు

మదరాసు లాకారేజీ కోర్టు ఆయనకు

స్థానిక వార్తలు

జరుగబోవు సంగతులు.

19 వ తేదీ శనివారము.

కచ్చయ్యపాడు ధర్మవర్ధం. — సాయం. 5 గం

22 వ తేదీ మంగళవారము.

చెన్నైపురి ఎగరపాడు ధర్మవర్ధం. — సాయం. 5 గం

ఇంగ్లీషు మొయిలెల పాల్కు. — ఇంగ్లీషు మొయిలెల

స్థానిక వార్తలు. — ఇంగ్లీషు మొయిలెల పాల్కు. — ఇంగ్లీషు మొయిలెల

పచ్చయ్యపాడు ధర్మవర్ధం. — పచ్చయ్యపాడు ధర్మవర్ధం

వాసంత నికేతనము. — ఈనెల నాడు సంగ. గా

కలెక్టరు జి. ఎ. సోమవారం సాయంత్రం 4-41 గంటలకు శ్రీ

రైలు వేగదగి. — ఇటీవల రైలు వేగదగి

మదరాసు లాకారేజీ కోర్టు ఆయనకు

మదరాసు లాకారేజీ కోర్టు ఆయనకు

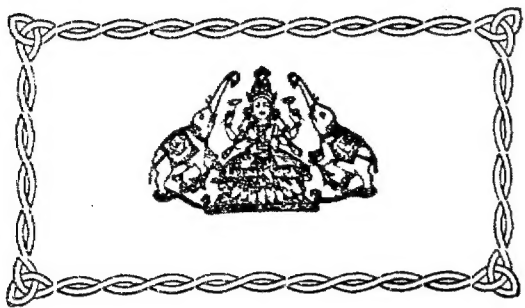
మదరాసు లాకారేజీ కోర్టు ఆయనకు

మదరాసు లాకారేజీ కోర్టు ఆయనకు

ఎక్కువ సెల వొడగబడినది	18-8-16
మొగల్లుజిల్లా గారికి ఎడ్వోకేటు రిజిస్ట్రార్	20-8-16
జిల్లా కలెక్టరు ను హాజీరు అగష్టు గారికి చురి 15 దినములు	19-8-16
ఎక్కువ సెల వొడగబడినది	21-8-16

విషయానుక్రమణిక.

మూల (ఒక చిత్రము)	2
వృత్తాంతము	3
మూలము	4
ప్రధానము	5
ప్రధానము	6
ప్రధానము	7
ప్రధానము	8-9
ప్రధానము	10
ప్రధానము	11-12

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ ఆగష్టు నెల 15-వ తేది

మంగళవారము.

హైందవ భూమిలో

స్థానిక స్వపరిపాలన.

ప్రస్తుతము హైందవ భూమిలో స్వపరిపాలన వాందోళనము జరుగుచుండుట అధికారులకు గిట్టలేదు. ఆంగ్ల యాజమాన్య పత్రికలకు గిట్టలేదు. స్వపరిపాలన కావలయునని గట్టిగా వాదించు కొందరు దేశభక్తులను కొనువారికి గిట్టలేదు. వీరెల్లరును ఒకేపాట పాడుచున్నారు. హైందవభూమికి స్వపరిపాలన యుండవలసినది నిజమే. కాని హైందవులు కొందరకడకూడదు. నమ్మతిగా కావలసిన పని ఒక్కపూటగా యెవోవలయునని కోరరాదు. ముందరినుండి తుదవరకు సంపూర్ణమైన స్వపరిపాలనా వ్యవస్థ చేపట్టవలసివచ్చెనేమోనని వాంఛించుచున్నాము. ఇదిగతే ఈ దేశమున స్వపరిపాలనకు ముందుగా వేయవలసియున్నది. ఒక స్వపరిపాలనా సంస్థలు గలవు. ముందే పూర్ణ ప్రభుత్వము ప్రభుత్వము యిచ్చిన బానిస స్థానములలో కలవు. ప్రభుత్వము గా వైరియము చేసికొనుచున్న యెడల స్వరాజ్యవర్షము చేరవచ్చును. స్వరాజ్యమున కిదియే మార్గము గాని వేరుగాదు. స్వల్ప సంస్కారముల మూలముగా స్వపరిపాలనా ఫలము మననోట బడవలసినదే గాని ఏకసంస్కారముగ ఆది కలకల లాడుచు మనకు వచ్చి చేరదు. ఈ విధవాదము ఏదో సమాజమై పోయినది. శాసన నిర్మాణ సభల సంగతిలోకి మునకు విడితముయ్యె యున్నది. ఏ నాయకులు త్వరితగమనము తగదనుకొనుచున్నారో వారే శాసన నిర్మాణ సభలు క్రొత్త హుళు బాల్చి ఆ సంతకము వైన దనియు నానలన నెత్తో విశేషఫలము సమకూరజేయును. కాబట్టి యాసభల ఆవిర్భవమును లక్ష్యముగా నొనరించుట మాత్రమే మనము చేయవలసివచ్చెను. ఇదిగతే మనము చేయవలసివచ్చెను. కానన నిర్మాణ సభలు అందర కంటికి కాన్పించు

నవి. అందర దృష్టులను ఆ కన్పించు నవి. ముఖ్యముగా మన ప్రముఖ నాయకులలో కొందరు దివదినానుభవమును కలుగజేయునవి. కాబట్టి నీవియందలి శోషములు సంస్కారము లందకున్నను విశేషతః బయటపడుచునే యున్నవి. ఇప్పుడు వానిసంగతి అత్యంతము. స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలు స్వరాజ్యవర్షమును తేరుకు సాధనములని వాడుకొనుట కొందర కలవాటుపడి యున్నదో నానివిచార మొకొంత చేసినగాని స్వస్వల్ప సంస్కారములచే మనము స్వరాజ్య దర్శమును చేరగలుగునదియు చేర లేనిదియు స్పష్టము కాదు. నేటి ప్రాతినిధ్య స్వరాజ్యవర్షానికి వెన్నెముక ప్రజా జమూహముగోని మధ్యతర గతులు. ఒకనైపుర శాసననిర్మాణ సభలును ఇంకొకనైపుర గ్రామసంస్థలు తాలూకా సంస్థలును నడలివేయు నెడల సాయాశ్రయముగా మధ్యతర గతుల నిరంతర పోషకులకు ఆటవట్టులు కాదనిన సంస్థలు నగరపాలక పట్టణపాలక సంఘములును జిల్లా బోర్డులును ననుటకు సందేహములేదు. పట్టణపాలక సంఘముల విషయమునను జిల్లా బోర్డుల విషయమునను ప్రజావాక్కి మోతవరకు సహ్యానింపబడినదో శుభాగోచరముగా ఆయా సంస్థలలో నిర్వచితసభ్యులసంఖ్య యెల్ల టభివృద్ధియైనదో గమనించినచాలును. 1910-11 వ సంవత్సరము మొదలు 1914-15 వరకు ఏదోడ్లలో కలిగిన యభివృద్ధిని విచరించి చూతము. హైందవభూమి సంతయు వదునొకండు వరగణాల క్రింద నాలోచింపవచ్చును—మద్రాసు, బొంబాయి, బాగాళము, సంయుక్త వరగణాలు, మంజూరు, బర్మా, బీహారు బరిస్థాలు, మధ్యవరగణాలు బిరారు, ఆసాము, ఉత్తర వశ్యమ వరగణాలు, కొడగు. ఇందులో ఉత్తర వశ్యమ వరగణాలలో ప్రత్యేక వశ్యమ కలవు. అచ్చట నిర్వచనం బను మాటయే లేదు. కొడగులో నిర్వచన మున్నది కాని బహు స్వల్పము. పురపాలక సంఘములలో నూటికి 15 గురుకు జిల్లా బోర్డులలో నూటికి 11 గురుకు 1910-11 లో నిర్వచితులైరి. అదే సంఖ్య 1914-15 లోను కనుపించు చున్నది. బాగాళ జిల్లా బోర్డులు లేవు. పురపాలక సంఘములలోని నిర్వచిత సభ్యుల బహు స్వల్పము 1910-11 లో నూటికి 15 ఉండినది 1914-15 లో 18 అయినది. ప్రాంతభాషలో కొంత పట్టును చేరువకు నిర్వచనాధికారము త్వర త్వరగా ఇచ్చబడుట న్నాయము. ఆన్యాయ మిచ్చు ప్రపంచము లేనే లేదు. తక్కువగల వరగణాలలో పురపాలక సంఘములను వేరు కను జిల్లా బోర్డులను వేరు కను వ్యవహారం వలన సి యున్నాము. మొత్తము మీద నిర్వచనాధికారము ప్రజలకు పురపాలక సంఘములలోనే యెక్కువగా నీయబడినది కాని జిల్లా బోర్డులలో కుక్కువగా నీయబడలేదు. ప్రజానాయకుల హుకుబడి జానపదములలో చెల్లిన యెడల అధికార నిర్వాహకుల యాటల కాటాకము విశేషము కలుగుచు గదా! పురపాలక నైపుర అధికారులకు పరిమిత వ్యాప్తి లేదు. జిల్లా పురపాలన విషయముల వైనను ప్రజా ప్రాతినిధ్య మెంతో యిచ్చుబడి యుండలేదు. ఒక్క సంయుక్త వరగణాలలో మాత్రము

నూరుపంతులకు పైబడి నిర్వచితసభ్యులసంఖ్య కావచ్చు చున్నది. ఈ ప్రజానాయక జాహుళ్య పురపాలక జెగురు కిటీసల అధికారులు హిందూ మహమ్మదీయ విభేదాంకుశమును చాక చక్కముగో నువయోగించ జూచియుండ లేదా! అంతేకాదు కడచిన యెదోడ్లలో నిర్వచితసభ్యుల సంఖ్య ఈసంయుక్తవరగణాలలో, ఏముపాదు ముచే సంభవించినదో కాని, తక్కువ కూడ సంభవించినది. 1910-11 లో నూటికి 77 గురు నిర్వచితులైయుండ 1914-15 లో నూటికి 86 నిర్వచితులై యుండుట కావచ్చు చున్నది. సంయుక్త వరగణాలకు తరువాత పుణ్యము చేపడి మధ్య వరగణాల బిరారు. అచ్చట పురపాలక సంఘములలో మొత్తముమీద నూటికి అరువదియున్న గురు నిర్వచితులున్నారు. అయిన కడచిన యెదోడ్లలో ప్రవృద్ధి యనుట మాత్రము లేదు. నాటి యరువదియూడే నేటి యరువది మూడు. నూటికి ఏబదింటికి పైబడిన నిర్వచితులు గల మండలములు మరీ మూడు కలవు. బీహారు బరిస్థాలలో నూటికి 61 గున్నారు. మద్రాసు మండలమున నూటికి 59 గురు కలరు. బాగాళమున నూటికి 58 గురున్నారు. అయిదోడ్లలో సభివృద్ధి ఈ మండలములలోను ఎక్కువగా జరిగినదని చెప్పటకు రాదు. ఒక్క బీహారు బరిస్థాలలో మాత్రము అయిదోడ్లలోనూటికి పదికైబడినయభివృద్ధిగోచరున్నది. మద్రాసులో 50 నుండి 59కి అభివృద్ధి; బాగాళమున 56 నుండి 58కి అభివృద్ధి. బొంబాయి, మంజూరు, ఆసాముల వరగపాలక సంఘములు నిర్వచితులు నూటికి ఏబదిగురైవలేక యల్లాడుచున్నవి. అచ్చటి ప్రవృద్ధి ము అద్భుతముగానే యున్నది. బొంబాయి యొక్క 1910-11 లో నూటికి 42; 1914-15 లో నూటికి 44, మంజూరు 1910-11 లో నూటికి 47; 1914-15 లోను అంతయే ఆసాములో 33; 32 అనగా వత్తముకూడ. పట్టణపాలక సంఘములలో నిర్వచిత వశ్యమ ముండుట కేమి కారణమో ప్రభుత్వాధికారులు గాని హైందవ నాయకులు గాని ఆలోచించిరా? బొంబాయి ప్రజ, మంజూరు ప్రజ, బాగాళ ప్రజ అంత వెలివిరూలిక వాలా ఏమి? జిల్లా బోర్డుల వరకు తిరిగి తిరూ ఇంకను వశ్యమ కలగోచరుము. హైందవభూమిలోని ఒక వరగణాలో జిల్లా బోర్డులే లేనదియు ఇంకొక వరగణాలో నిర్వచనమే లేదనియు ఇదివరలో నూచించితిమి. ఉన్న వరగణాలలో మధ్య వరగణాల బిరారులో మొత్తముమీద నూటికి 73 గురు నిర్వచితులున్నారు. సంయుక్త వరగణాలలో నూటికి 63 గురున్నారు. అయిన మధ్య వరగణాలలో ఏదోడ్లలో అభివృద్ధి లేదు. సంయుక్త వరగణాలలో 69 నుండి 68కి పడినది. ఆసాములోను జిల్లా బోర్డులలో నూటికి 58 గురు నిర్వచితులున్నారు. ఏదోడ్లలోని సంఖ్య 55 నుండి 53కి పడినది ఈ యాట వరగణాలలో దప్ప తక్కువ యున్నవరు జిల్లా బోర్డులలో నూటికి ఏబది నుండికి తక్కువగానే నిర్వచిత సభ్యులున్నారు. బాగాళమున 43 గురు బొంబాయిలో 44 గురు, మద్రాసులో 64 గురు, బీహారు బరిస్థాలలో 33 గురు, మంజూరులో 31 గురు. ఇందులోను అయిదోడ్లలోనయిన యభివృద్ధి కొంచె

మించుమించుగా నున్న బంగారమున వి సంఖ్య 40 నుండి 42 కిని మద్రాసు 44 నుండి 46 నకును పెరిగినది. బొంబాయిలో 45 నుండి 44 కును పంజాబులో 32 నుండి 31 కిని తగ్గినది. బీహారు ఒరిస్సాలలో యున్నది యున్నట్లులు 39 నుండినది. ఏ స్వల్పాభివృద్ధియు ఏ విశేష సంఖ్యయు ముఖ్య పరగణాలలో తక్కి తక్కుంగల వానిలో కాన్పించుట చిత్రము. మద్రాసు, బొంబాయి, బంగాళా, పంజాబులు విశేష సంఖ్యనుగాను, విశేషాభివృద్ధిని గాని నగరపాలక సంఘముల విషయముననేని జల్లాజ్యోషల విషయముననేని కనుకరచుట లేనేలేదు. కొన్ని సందర్భములలో తగ్గుదలయేదోచుచున్నది. నేటిపానిక స్వపరిపాలనాపద్ధతిని సమూలముగా సంస్కరించినం గాని ఫలము లేదని చూపుటకు నింతకంటెను నెక్కువ నిదర్శన మనసరము గలదా! 1910-11 మొదలు 1914-15 వరకునుగల యైదేండ్లును ఉదారక్రభువుల కాలము. క్రాజనామకులు మహోద్దంధవృద్ధిని ఆ దోశని జరిపిన కాలము. ఇట్టి కాలముననే స్వల్ప సంస్కారాభివృద్ధి ఇంత చక్కగా జరిగినయెడల సామాన్య కాలములలో నెట్లు జరుగునోచువనులే యూహించు కొందురుగాక. పానిక స్వపరిపాలన శాసనము నిర్మితమై 32 ఏండ్లైనది. హైందవులు స్వరాజ్య పతాకమెత్తి పదిఏండ్లైనది. స్వల్పసంస్కారములవలన అభివృద్ధి ఇంత కాలమున నేమియు కానరాదు. ఈమాగ్గమునే నమ్ము నెడలని దేరితిని శతాబ్దములు నడువవలయు ననుటకు సందియము లేదు. అధికారాభిమానులు అభివృద్ధి చేసువలసిన స్వాతంత్ర్యసంస్థల అభివృద్ధి యెక్కుడైన చేకూరునా? అది నమ్మదగిన మాటయేనా? వానివలన మోక్షము కలుగునని దేశభక్తు లాసపడుట వెర్రిగాదా! స్వాతంత్ర్యవిమోక్షవలసినవారు ఉత్తమాధికారులను స్వాతంత్ర్యము స్వర్గలోకముగా నన్నిభవిమి ఆంగ్ల ప్రజయునై యున్నారు. వారుదారిముగా స్వపరిపాలనా పద్ధతి వైచి యిచ్చినచో ఆశ యుండవచ్చును. క్రింది యధికారుల కే ఆశనిని పెరిగినచో పూజారుల పని మానుగు రను మాట కల్గు. ఉదారాంగ్లులు కాని, మన నాయకులు గాని స్వల్ప సంస్కారములచే స్వపరిపాలన హైందవ భూమికి ఘటించువను వెర్రిలో పడక యుండురు గాక యని కోరుచున్నాము. స్వపరిపాలన నిష్పాటయే స్వపరిపాలనకు హైందవులను తేల్చు మార్గము మరి యొక్కటి గాదు. ముమ్మాటికి గాదు.

దక్షిణాఫ్రికాలో మన పోదరులు.

దక్షిణాఫ్రికాలో సంగతి సందర్భములు చక్కగ లేవని మాచదువను తెలుగుదురు. భోజన వస్తు వ్యాపారస్థులకు లైసెన్సు లిచ్చు అధికారము పేరిట నగరపాలక సంఘములు దురాగతము లొనర్చుచున్నారనుటయు లోకమునకు ప్రకటితమై యున్నది. ఈ యంశముకు స్పష్టతర మొనర్చుచు పోలకు గారు ఇండియా పత్రిక సంపాదకుల కొక యుత్తరమును వ్రాసినారు. క్రస్తుతపు ఉత్తరువుల క్రింద దక్షిణాఫ్రికాలో రెండు చిత్రములు పొడచూపు చున్నవట. మూలానీ వర్తకు డొకడు కలడ నుకొనుడు. అతడు అమ్మనట్టివి కట్టు వస్త్రములు, అలంకారోప కరణములు. ఆతనికి లైసెన్సు ఇయ్యక పోవచ్చునట! ఏల యందురా?

అతనికి వీధి విక్రేత లైసెన్సు ఇచ్చి వేసిన యెడల అతడమ్మనవి కట్టు వస్త్రములు అలంకారోప కరణములే యైనను ఆ లైసెన్సు ఆధారముగా భోజన వస్తువులు కూడ అమ్మనవచ్చునట. కాబట్టి వీధి విక్రేత లైసెన్సుని భోజన వదాగముల విక్రేత లైసెన్సే యగుచున్నది అందువలన కట్టువస్త్రములమ్ముకొనని ఆలంకార వస్తువులమ్ముకొనని అతనికి లైసెన్సు ఇయ్యరాదని దక్షిణాఫ్రికా అధికారు లభిప్రాయపడుచున్నారు. హైందవు లిదిచు కేకొందరు మిత్రము కొట్టు పెట్టుకొనుటకు లైసెన్సులు పొందియున్నారు. ఇప్పుడా కొట్టుల కేమీ తగాదా లేదు. కాని వారే యింకొక కొట్టు పెట్టులచుకొని అనుమతి వేడగా నా అనుమతిని ఇచ్చువారు లేరట! ఒక కొట్టు పెట్టుకొనుట కర్హత గలదు. అదే విధముగా కొట్టు నింకొకటి పెట్టుటకు అదే మనుష్యుడ కర్హత లేదు. ఇది అధినివేశాధికారుల చిత్ర న్యాయము. హైందవుల వ్యాపారమును చెడుపుటకు ఇంతకంటెను నన్యాయపు న్యాయ మెచ్చుటనైన నుండనా? ఇంతేకాదు. ఇటీవల ఇంకను విపరీతము సంభవించినది. 'రూడీపూర్' అనునది దక్షిణాఫ్రికాలో కొక పట్టణపాలక సంఘము. అచ్చటి నగర పాలకులు పాపము తమకు గల శక్తిని తమకై కొలది వినియోగించ వలయునని ఆలోచించినారు. భోజనవస్తువుల యమ్ముకపు లైసెన్సు ప్రతిపాదన రము తీసికొనవల మునని తిగ్గాన మొకటికలదట! దాని కేగరపాలకులు విశేషాగ్రము నొక్కటిని కల్పించినారు. సంవత్సర సంవత్సరము లైసెన్సు తీసికొనునెడల నాటికినాటికి అది క్రొత్త లైసెన్సే యును పోవుచున్నదని తమ కనుకూలముగా వ్యాఖ్యానము చేసికొనినారు. సంవత్సరములు తరబడి ఆ పురపాలక సంఘ విస్తీర్ణము పొత్తు భోజనవస్తు వ్యాపారము చేయుచుండి హైందవులు లైసెన్సు పురర్థంజూరుకు పోవగా లైసెన్సు ఇచ్చుట లేదని కొట్టివేసినారు. ఈతిగ్గానమే నిలిచి యుండనేని మన దక్షిణాఫ్రికా సోదరులస్థితి దుర్భరమే పోయి యుండును. కాని ఈతిగ్గానము నిలువ లేదు. 'రూడీపూర్' అధికారుల కేమీతోచే నో యేమియో కాని వారు తాము చేసినతిగ్గానమునే మరియొక పర్యాయమువిమర్శించిచూచుకొని అదివరకు విజృంభణలై సెన్సులను మరల ముజూరు చేసినారు. అయిన పోలకు గారు తమ యుత్తరమున స్పష్టముచేయు భంగిని పట్టణపాలక సంఘముల వారు తలందుకొనిం ఏమియునారు మన పోదరులను ఎన్ని విధములుగా కష్టపెట్ట వచ్చునో ఈ పద స్థిరము తెలియవరచు చున్నది. మన పోదరులు అనేకులు దక్షిణాఫ్రికా జానపదములలో భోజన వస్తు విక్రయాగారములు నిర్మించి ప్లాపించుకొని యున్నారు. వానిపై నెహరో మూల ద్రవ్యమును న్యాయము చేసి యున్నారు. ఆ వ్యాపారము లేని యెడల ఇతర వస్తువుల యమ్ముకము జానపదము లలో జరుగుయే కష్టమగునట! ఈ కారణమును బట్టి మన పోదరులకు పట్టణపాలక సంఘముల చర్యను ప్రోత్సహించు గల శాసనాధారము లేక యుండుట మహా నష్టదాయకము. ఇప్పటి యుత్తరువు లొక కొంత కఠినముగా ప్రవర్తించ తేయ బడిన యెడల దక్షిణాఫ్రికాలో మన పోదరుల కేవాధారముగా నుండు వ్యాపారము నెరించి పోలకు. వారిగతి మహాకర్హి కాగలదు. కాబట్టి ప్రతి కార మొనర్చు బ్రతుక్కించుట ప్రథమ కర్తవ్యము. దక్షిణాఫ్రికా పట్టణపాలక సంఘములనిరంకుశాధికారి నునకు వాస్తవిక మనసోదరులమాకులను కాపాడగల శాసనాధికారమును సంపాదించుట అత్యవసరము. దక్షిణాఫ్రికాలోని మన పోదరులు పానిక ప్రభు సంఘవారికిని సంయుక్త ప్రభుత్వము

వారికిని విజ్ఞాపనములు పంపుచున్నారు. అంత మాత్రముతోపనికాదు. ఎల్ల విధముల దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారిని నొక్కకపోయిన యెడల హైందవుల ముఖ దుఃఖములను వారు గమనించి యూహించితురనుమాట కల్గు. దీనిని గురుతించియే పోలకు గారు ఆంగ్ల భూమిలో ఇండియా పత్రిక వారును హైందవ మిత్రులును పనిచేయవలసినదనియు హైందవ భూమిలో మనము తగిన శ్రద్ధ పుచ్చుకొనవలసినదనియు కోరుచున్నారు. వారు కోరినవస్తును మాత్రము మనము తలలూచుటవలన నంత యువ మోగములేదు. పరభూములలో మనసోదరు లా నాసము చేయుచుండగా ఇతర బ్రిటీషు పౌరులతో స్పృహ తముగా దివదినమును సంబంధము కలిగి యుండి గా వారికి వీరుచూపు శౌరవమే మన కితరులుమాన వలసిన శౌరవమునకు మార్గదర్శకము కాబట్టి మన యాత్మశౌరవభావము పడరాని కష్టముల బయటి దేశములలో పనుచుండుమనసోదరులకుకలుగు శౌరవా శౌరవములచే పెరుగుచుకుందుమను ననుటకు సందియము లేదు నిజముగా మన యాత్మీయజాతి శౌరవమును నిలువజెప్పుకొన నెందితిమేని మన సోదరు లెచ్చట నున్న వచ్చట నెల్లయు హైందవ భూమి కలదనియే జ్ఞానక ముంచుకొని వారిబాధలు మనబాధలుగా ననుభవించి తీరవలసి యున్నాము మన బాధలను నివారించు కొనజూచుట కంటె నెక్కువగా వారిబాధల నివారణకుకంకణము గట్టి పనిచేయ వలసి యున్నాము. అప్పుడు గాని పర జాతులకు మనజాతియెడల ఆదరము కురిసి హైందవుడెట నున్న హైందవాత్మశౌరవబల మూర్తనిని అటనే కాపాడగలదను కీర్తి మనకు పనుకూరదు. నామ లోక సామ్యము గంధి నిర్వహించిన పని ఇంకను జరుగ వలసి యున్నది. కావున హైందవజాతి సుఖ ప్రవర్ధనజెందక నామ హజ్జిజి నహాశయునిప్రాపు గాంచిన రీతికే నేను పుచ్చును ఫర్దు ప్రభువయ్యని ప్రాపుగాంచి దక్షిణాఫ్రికా హైందవ సమన్వయ మర్యోక్తి యగు ముందు నకు నడిపి సామ్రాజ్య నిఖ్య బంధమున నింకొక్కముడి గాఢ తరముగా వేయ దొడ్డుచును గాని నమ్మవలసి యున్నది.

విద్యార్థుల ఋజులు.

ఆల్బాను పంచక విద్యాలములలోని విద్యార్థులకు 50కి గురకు డాక్టరు జి. క్రిస్టాన మూర్తిగారు పరీక్షించినారు. ఫలములకు ప్రకటింపినారు. ఇతర ఋజులకును యుండ తొడిమిలో ఆక్షిప్త ముడికి 7కి గురకు గుండు బాధ పడుచుండుట్లు తెలియ కేరకారు. ఇక మొదలు దాగులు విద్య విరూపింపింజుగా కోవగల వున్నది. విద్యకాధార మగు జీవనము నిజపు భోజనము కేమియు వాలేదు ఇతర విద్యాలముల పరీక్ష పరీక్షకు తొడిమిలో కోవగల పాలయిన వారెక్కువగా కన్పించుకలకు నదియులేదు విద్యార్థివృద్ధి పడుకొని రది ముఖ్యోపాధ్యాయు. దీని నెట్లు తీర్చుకల యునో ప్రభుత్వమువారికి క్రాజనామకులకు త్వరలో వాలోదింపించియుండును. కాగ్రత్త చూపుచు గాక యని నమ్మచున్నాము.

రవ్యానా విజయములు

లండను, ఆగస్టు 13:—జాను నెలలో జనరలు బ్రుక రిపు గారు శత్రువులకు తలపడుటకు ప్లాండ్నింపిన దాదగ నిష్పటివరకు రిలక్షులయిది శత్రువులయింతులు విద్యవారి వశమైరి బహుమానముగా జనరలు బ్రోత్తుడుగారి కేవలకృమి జానునెలలో శత్రువుల కొల్లలకు నైరదగ కలిగినది కాని జనరలు శత్రువుల జనాలు తెలివీగాని నేనను తల కడుటచే నాసినరాద వెనుక పోవలసివచ్చినది. అడిపు దొరుకుకొకకొక వెనుకదర్శింపానముల 10 మైళ్ల దూరము పోయియున్నది. రవ్యానా సేన లితిని సేనా యుద్ధముల చున్నది. ఇతరాలకింది కలకు మరలుట సంభావకముగ భూయందెకలసికదిగా యున్నది.

ధోల్పూరు, ఆగస్టు 14. — కెచెనర్ జ్ఞాతకనిధి కిప్పుడు
 1,37,852 రూ॥ను వసూలైనది. కోటా నువ్వారాజుగారు 3 వేల
 రూ॥లను, రీవానువ్వారాజుగారు 2 వేల రూ॥ లను, పాశ్చా-
 త్యేష్వర్ నువ్వారాజులు చెరి 1030 రూ॥లను, అలీరాజుగారు,
 చాంబా, బద్వాను నువ్వారాజులు చెరి 500 రూ॥ లను,
 జాల్యూర్, చిలినగూరు రాజులు చెరి 200 రూ॥ లను సోనా
 వాల్ రాజు 100రూ॥ లను, పిష్టోడాతాకురు సాహేబుగారు
 50రూ॥ లు నిచ్చిరి.

దేశీయ తంత్రీవార్తలు

(మాస్కోయ విలేజుకుల వద్దనుండి)

మదరాసు

జోటల యజమానుల సమావేశము

బెంగళూరు, ఆగస్టు 14—దక్షిణహిందూజాతీయ జోటల యజమానుల సమావేశము ఈ దినము ఉధ్యాహ్నము 2గంటలకు జరిగినది. ఆనరబిల్ కాబ్, సర్ థామస్ హాలెండ్, సర్ విక్టోరియన్, డాక్టర్ వెస్టింగ్ హౌస్, డాక్టర్ హెన్రీ బాన్సన్ వలంకరించినది. జోటల యజమానుల సంఘము నక ధ్యక్షుడగు ప్రామాణిక యజమానుడు సంఘమువారు చేసినవని వివరించి మిక్కిలిమందలికి జయము గలుగుట తుల్యమృత్యుమని చెప్పిరి. తదనంతరము సర్ థామస్ హాలెండుగారు ఆనరబిల్ కాబ్ గారును వ్యవస్థాపక వ్యాపకులను గావించిరి. హాలెండుగారు జోటలకృద్ధికిని కాస్త్రమునకుగల సంబంధములను, కాస్త్రవిహితమును పరిశీలించు గూర్చి చర్చించిరి. జోటలవారిలో 17 మంది సామాజ్యభక్తులు నిమగ్నములై వ్యవస్థాపకములను ధారపోసి 16 మంది గాయములు తగిలినవి. కిను ఖైదీగా వర్ణకొనబడిరి. దక్షిణహిందూజాతీయ జోటలవారి యజమానికి 42878 రూపాయల సమానైవి-తాత్కాలికముగా 450 రూపాయల పోవుట తప్ప దీనినుండి వ్యయ మేమియు జరుగలేదు.

బొంబాయి

మెయిలు స్త్రీమర్దు.

6 వ తేదీ టపాలను ఇంగ్లండుకు తీసికొనిపోవుచున్న "మందా" అను మెయిలుస్టీమరు 13 తేదీ ఉదయము 11 గంటలకు ఏడెన్ రేవు చేరినది.

గతమాసము 4వ తేదీ టపాలతో 28 వ తేదీని లండను వదిలి వచ్చుచున్న "కెలిడోనియా" అను మెయిలు స్త్రీమరు ఈ నెల 18 వ తేదీని బోర్టోనెడ్ రేవు చేరినది.

అస్ట్రేలియా ప్రామాణికముల టపాలతో నిన్నటిదినము బొంబాయిరేవు చేరిన "మాల్వా" అను మెయిలుస్టీమరు 50 మంది ప్రయాణికులతోడను, సీయబాబుతోడను నిన్నటిసాయంత్రము కలెన్ రేవు చేరినది. ప్రయాణికులందు ఆనరబిల్ సర్ ఎడ్వర్డు మెమియర్ గారును, ఆనరబిల్ వ్యాపకముర్తి ఎట్కిన్సన్ గారును గలరు.

సింధు బ్యాంకు

సింధు బ్యాంకు వ్యవహార కమిషనరునందు రూపాయికి 4 అణాలవంతుల బాధను తీయబడునట్లు తేలినది.

బంగారము

సర్ శంకరక్ నాయకుగారు

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు వైసుచాన్సలర్ గారు సర్ శంకరస్వామయగారి గౌరవార్థము నిన్నటిదిన మొకవిందు చేసిరి. విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులందఱును వచ్చిరి. తరువాత రామమోహన పుస్తకభాండాగా రాధ్యక్షులును సభ్యులును శంకరక్ నాయకుగారికి ప్రత్యేకపుష్పించు కొనగిరి.

సాము క్రైస్తవులు

హిందూ విశ్వవిద్యాలయము

కాకి, ఆగస్టు 14—ఇదిగఱకు మూర్ వెంట్రల్ కళాశాలయందు సంస్కృత కుండితుడు గా నుండినట్టియు, తరువాత కాకిపురమున్న వెంట్రల్ హిందూ కళాశాలయందు రెక్కకు గా నున్నట్టియు సహా సహాహిందూయి వండిరి ఆదిత్య గారుభట్టాచార్యగారు హిందూ విశ్వవిద్యాలయమున ప్రావీణ్యము చాల్చుకొని నియమింపబడిరి. హిందువులందఱును ఈ నియమమును ఉత్సాహపూర్వకముగా సత్కరించిరి.

కాకి విశ్వవిద్యాలయపు ప్రధాన సమావేశమునకు అధ్యక్షులు గావలెను మహారాజుగారు రాగాలకున్నందు వారియువశ్యాసమును వండిత చూర్చి గారు చదివిరి. అటుపిమ్మట విశ్వవిద్యాలయపు వైసుచాన్సలర్ డాక్టరు నుదరలాల్ గారు కాకి మహారాజుగారి యజమాన్యముక్రింద సువస్థనించిరి. సంయుక్త పరగణాల రెస్టి నెంటు గవర్నరుగారును, దర్బంగ మహారాజుగారును సమావేశము నలంకరించిరి.

రెస్టి నెంటు గవర్నరుగారు ఆదివారము ఉదయమున నైటూటన్ మెయిలుమీద పోయిరి.

సిమ్లా

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన తంత్రీవార్త.

సిమ్లా, ఆగస్టు 14.—ఈ నెల 126 తేదీగల ఈ తంత్రీవార్తను ఇండియా నుండి గారు పంపిరి.

బ్రిటిషు రంగము

బెజంట్ లు లివెట్ లుకు ఉత్తరమునకు పాకిస్తాన్ వాతవ్యయము బ్రిటిషు సేన శత్రువులకు చాలవస్తయును కలిగించి ముందునకు వెళ్లినది. శత్రువులు బ్రిటిషు సేనను కలవడి మురింపిస్తామనకువచ్చిరి. ప్రతిదివియును జరుగుదామన గా మార బ్రిటిషులు గూడ బ్రిటిషు విమానములు దాడివెడలి బ్రునెస్సు, మాన్సులలో విమానాల వెనకు వాయూన బుసి గ్నీ కొట్టాయి లైలు సేనలవలెను బాంబులను వేసెను. రిగి విమానములు ఈ దాడికి వెళ్లించి, వానిలో కొండు మాత్రమే తిరి రాలేదు.

పరమ రంగము.

సోము కుత్తరమున పరమ గారు శత్రువులను తలపడి విజయాలెరి. మారేపను-బెయిటన్ నకును చాల కండకములను ఒక నురక్షితమైన కంకరగోతని, 2 చిన్న అడవులను పరమవారు వశపరచుకొనిరి. వెర్నెయెడ్ల పరమము పోరలేదు. చాటగోత్, ధిమోమాంటు, ప్లామీలయెడ్ల జక్కములు పరమవారి మొదటి కొండు సేనావంతులవలెను ఫిరంగులను కాల్చిరి.

ఇటలీ రంగము.

ఇటలీ వారు అస్ట్రీయావారిని వెన్నెంటి తరుమచుకొన్నారు. బోబర్గో పితృహుమి యంతయును ఇటలీవారి వశమైనది. గ్రడిస్కా-అగ్నేయమున 5 మైళ్లదూరమునకు వాలసీని ఇటలీవారు చేరి. గోనజిజుకును కూర్చుక రెండుమైళ్లలో నన్న కండకములతో ఇటలీవారిని అస్ట్రీయావారి రెవరియచుకొన్నారు.

రష్యా రంగము.

రష్యావారు తురల శత్రువుల నోడించి వ్రెయెయిస్తా వాక్రమించిరి. వారిజు దుకనుడి నీర్లకు కుత్తరమునెప్పు పోవుచున్న శత్రువులను రష్యావారు తరుమచుకొన్నారు. గానీ యాలో ఈకాన్సభాగమున రష్యావారు మొహాస్తిర ట్యాగ్సున పట్టుకొని ట్లోటా లి నా కంక కు పోవుచున్నారు. నురక్షిత స్థానమును సెరతిమకుండి రష్యావారు శత్రువులను తలపడెదరి. ఈ నెల 4 మొదలు 10వ తేదీ వరకు సింగము 18000 మంది వైనికులకు రష్యావారు పట్టుకొనిరి. శత్రుసేనలో చాలమంది హతయైరి. పెర్లిహిండుకు వడకుట 40 మైళ్లలో నునుద్రుతమునను ఎలెవట్టెయియు రష్యావారాక్రమించిరి.

పర్షియా రంగము

పర్షియాలోని పరాను సేన బర్లేయా వరిహద్దునకు దాటునన్న దొంగులమీద ఫిరంగులను గాల్చి అపట్టెయి నకు కూర్చుక రెండుమైళ్లలో నన్న సేనకు వాక్రమించెను.

బర్మా

ఇండియా తెలిగ్రాఫు అసోసియేషను క్లబ్బు

రంగూను, ఆగస్టు 14.—రంగూనులో నీడుండువారికి ప్రత్యేకమందిరము గలదు. నిన్న రాత్రి జి. డి. గుగర్ అధ్యక్షుడై క్రింద నిచట గొత్తునభ జరిగినది. ఈ సంఘమునకు జనరలు సెక్రటరీయును హెచ్. ఎ. బార్డుగాకి నిర్వహణ నివాసము చేసిన విషయమును విరాళాంత విశ్లేషించిరి కలకత్తాలోని కాభాసంఘ కాన్వెన్షనుకు వెళ్లె గారును డిప్టీ పోస్టు మాస్టరు జనరలు ఓకే నెల గారునుగూడ సభకువచ్చియుండిరి. బార్డుగాకి నిర్వహణ నివాసమందిరములకు ఈసంఘకాభులు హిందూబర్మా శత్రులందఱును చింతించుకొనుటై మున్న వి. కాన్వెన్షనరంధమున మనముచేసిన రాజధక్తి తీర్మానము మనసంఘమునా రెక్కను సతికృమించరని పూటబడుటకును బార్డుగాకిని వదిలవలె ను రాజప్రతినిధిగారికి విన్నపమును పంపుటకును తీర్మానించుటలెనని అధ్యక్షులు సభ్యులకు తెలిపిరి. బార్డుగాకి శత్రుకు సేన కారణము చెప్పవలసందులకు చింతించుకొన్నాను. ఇదివరకు మీరెట్టిసత్కారము నలంకరించుచున్నారో ఇకముందుగూడ సట్టి సత్కారమునే అలంకరింపవలెను. మీ నాయకుని వదిలివెట్టుట జరుగగలదని గూడ నాయన చెప్పిరి.

వెస్టి గా ధాక డిప్లొమాస్ మొసంగి ఇటులనుడిచిరి. సేన దొరతనమువారివలన నివటికి పంపుబడితినను వార్త సభ్యులుగాదు. కలకత్తా సంఘమువారు వ్యయముల నిన్నటిని భరించి నన్న ప్రతినిధిగా నివటికి పంపిరి. బార్డుగాకి శత్రుకుగూర్చి

సేనమియును చెప్పవలెను. యజ్ఞము యుగియురకును మన మన్ని తొందరలలోను దొరతనమువారికి బాసట యగుటకు వాగ్దాసమిచ్చియున్నాము. అట్టివో రాజధక్తియును కేకాభి మానమును ప్రబల కారణములుగ నుండకుండెవోను నాయకుని తొలగిరియుట చాల ప్రయోజనమునకును నిశ్చయము దొర తనమువారు చేసిన కాన్వెన్షనరంధమున నిందించుటలేదు. నాకు ఆతనిగూర్చి పోకుచేసిన విషయము నంతను గురించి ఏవోపారబాటు బార్డుగాకి కలక జరిగినదని నమ్మివారెరిగిన వరివిత్తరగా విడుదల చేయవలెనని కోరుచు ఆతని శుద్ధిరక్షణమునకు పూచీపడెదమనియు దొరతనము వారి సీటిని భద్రపరచుట కెట్టికృత్యములైన అకసరమైవో కలిగియున్నామని విభాషించుటకు పంపుటయే మనవియునుచేయ దగిన విరహమును పని. ముప్పేయరు బ్రాఫిట్ కాభిస ఎత్తి వేయరను వదంతియును, లాహోరులోని మౌడెట్ల వృత్తాంతమునకున్న విషయమును బార్డుగాకిని విన్నవించుటకు గల రెండు ముఖ్య కారణములని ఎల్లవారు నుకొనుచున్నారని ఈరెండునుగూడ కేటెయి కాభాసంబంధమైనవేగా రాజధక్తి సంబంధములైనవి కావేకావు. రాజధక్తి సంబంధమును వదంతులవల విర్యా ప్రజలు చాలవారోకము నొందుచున్నారని నాకిప్పుడు కోరుచున్నది. ఇక్కడ మన సరకు రాజధక్తియును లోను రాజధక్తియును లోను సంబంధమేమియును లేదనియు మన కావలెను కావలెను తెలుగు నిర్వహించుటకు కలియదుల మనకుగల గౌరవము వలననే మనవిట్లు సమావేశమైతి మనియును మనమున్నవరకు వలసియున్నది. ఈ సంఘము లిట్లు కలసికలచేసిన చు-కోరిక సఫలము కాకపోదు. వెనుక తెలిగ్రాఫు కాభి హిందూజాతీయము కాపాడినది. సేను సామాజ్యమును కాపాడకలిగింపుటకు తన స్థానము సామాజ్య కన్విధానమున సేగాని యి ఎచ్చటను గూడ లేదని తెలియనివారు ము సంఘము సెర్వరులేక ప్రస్తుతము మనము చలనములేని స్థానమునలేము. ఈ సంఘముకు నాక తువానులో చిక్కుకొననది. అల్లగల్లులయగ నన్న సమాధియన నన్నది. దీని సుక్షీకముగ జరికేళ్ల భారము ప్రధాన సంఘమువారివై నున్నదని ఆయన నుడిచిరి. (కంకాల్ ధ్యమము.)

ఇండియా దొరతనమువారు అకస్మికముగా బార్డుగాకిని కలివర్య జరిపించుటకు కలకత్తాలోని సంఘముని రముగావించ బడినందులకు ఈ సభవారు చాల చింతించుకొన్నారు. అయినను వారిరాజధక్తియును కేకాభియును ను చుంకమైన కొరతవడెను. అంతర్జాతీయము కంకాల్ మారు కాన్వెన్షనుకు వెంజెముగా రుపొడిచిరి. కాని ఓకే నెల గాట్టిభాగమునే ఇంతగంటె కొంచెం తీర్చుకు పరముల వివరించుచు కొంతకొద్దిగాను మనపొడిచగా సభవారు దాని నామోడించిరి.

బర్మాదొరతనమువారి ప్రకటనము

రంగూను ఆగస్టు 14.—మూడవట్ల గూడె ఆ కాస్త్రమునందున్న పట్టుబట్టు యంత్రకాలకు ఫిక్రతరీస్టరముగ వొనరించుటకు దొరతనమువారు రుతుతి వొనగిరి. ఆయన ప్రముఖులకు తత్కాలమున గల సేక పని వాందర మూత విధానమును చేయుటకు 1914 వ సంవత్సరమున ప్రతిపాదనను ఏర్పరచబడినది. ఇప్పుడీ కార్యముగలముకు బర్మా జేతమునందలి అన్ని భాగములవారికినూ ప్రకటించిరిగిరి. బంగారమునకలి సింపురములో నున్న దొరతనమువారి సేనపాతకాలలో వెనుక అనివెంటు పిగ్నీ కలుగాకుండిరి. ఎ. వి. వార్డుగాకి నీ కృతిస్తావకమును ప్రిన్సిపాలుగా సేర్పరచిరి. వెనుకమాండలే దివిజుకు కమిషనుగానుడిట్టియు ప్రస్తుతము అప్పురుర్మాకకాన్వెన్షను కమిషనుగా నుండిట్లుము గొ. ఎ. ఓ. హెచ్. సాండర్స్ వి. సి. ఎ. హెచ్. కారీ కార్యకారమును గూర్చి చాలకృత్యము పని చేసినందున ఇంతటినుండి ఈకార్యకారము "సాండర్స్ వివిగు ఇనిస్టిట్యూటు" అని పిలువబడును.

రాజధక్తియు

కాంకిగ్రామ, ఆగస్టు 15.—రముకర ప్రసాదసింధులకు గముజిల్లా నున్నపుడు రాజధక్తిహిందూమున ఆంధ్రవారు నందు బట్టుబడిచు బానిస నీతుకచ్చుకు అంగీకరించువ లేదు. ఇతడు హిందూజాతీయము కావలెనుక్రింద విచారింపబడునటు. 28వతేదీ రజుకు రిమేను ఈ జరుగింది. ఇంతలోకల ఉత్తరకల్లెనను తెలియవచ్చును. పోలికువారికను విచారింపుచున్నార.

అచ్చుతాంబనము జీసా, రీ, తంబుశెట్టిపిది నాదరాను.

శ్రీ జనమనకు ముఖ్యమగుభూషణము.

చక్కనితలకట్టు.

వట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లనిశిరోజముల కోరిని శ్రీ-సుందరా?

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు)

శ్రీలక్ష్మణ తప్పనిది. మెదడునకు పనిజెట్టుకొరలకును శ్రీలక్ష్మణు, చెప్పి బనియేలేదు. ఉష్ణధర్మముయిన తలచల్లబడును. నొప్పిపోవును, బట్టి తల బాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న నువాసన లలరించును.

మెనుకారు వస్తువదర్శనమున బంగారుపతకము

బహుశతి బడసినది. దీని ప్రాధాన్యము విశేషముల బొగడుట కిదియేవలెను. ఉష్ణధర్మముగల భూషణము, ఇయ్యది తల వేడకుండునట్లును వాడబడుచున్నది. యొకటియే. ఇంకవరకు వాడి చూడకున్నచో తెలియనే వాడును. నిక్కయేమియు గుఱివేయ నగునది గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినచో ఎల్లప్పుడును మీరే విడవరాదబాగును.

హెచ్చరిక:— కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోసగాంధు ఏదో యొక సామాన్యపు నూనె చూపి ఇది చాలవలెనని. మిక్కిలి చాకగ యనిజెప్పి దానిని కొనుదాని జెప్పచున్నారట. ఆమాటలచే మోసపోవును. ఆ నూనె లతో వారికి మిక్కిలి లాభము కలుగుచుండుట అట్లు చేయుచున్నారు. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టరు మాత్రము మాత్రము కాదు.

ఒక సీసా రు. 1-0-0. ఐ. పి. రు. 0-4-0
రెండు సీసా రు. 2-10-0. ఐ. పి. రు. 0-7-0

నోలు ఏజెంట్లు, ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155, బామ్మాయనీడ్ మార్కెటు, బొంబాయి

సావనాన ఏజెంట్లు- మహతా పురుషోత్తా మూర్తి, 29, వైసాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు

100

శారదాంబ

ఇది

స్త్రీధర్మబోధినియనునాటకం

శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణీతము.

సంఘమురాచార సంస్కరణమునకు

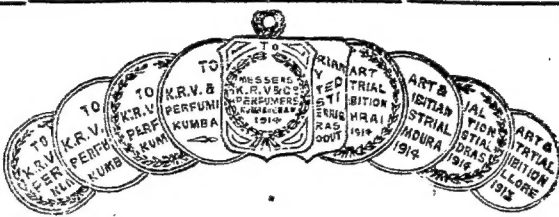
మార్గమందు జూపబడినది. అందఱను జదివి తీరవలయును.

వెల 0—4—0 మాత్రమే.

బొమ్మేడ ప్రకటకము.

చిరునామా:—

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7, లంబునెట్టివీధి, మద్రాసు.

అతిపుష్పకాలమునకు తగిన శోభావనివారణి యేది?

మన చందనాది తయిలము

ఈతయెలము నారమునకు రెండు రెడలను ప్రాతి. కాలములో రాదుగాని స్నానముచేసినయెడల పిత్తనీకరినను, కన్నులుంటు, కంఠాభివృద్ధి, ఒంటితిలనొప్పి, తలతిలకుట కంట్రుకలు రాలుట, కేవలమపురుషుని. తీక్షణమైన బుద్ధి కలుగును. క్రయము డబ్బా 1-కి రూ. 2-0-0

ఇదిగాక మాకద్ద నువాసన తక్కువడియు నువాసన నున్నయు, కొబ్బరికురుము, నుగంధ స్నానపాదీ, కేరంగము చందనవృద్ధుడు, అరగజా, కేసరివృద్ధుడు, పురుగు, జవ్వడి, అంబరు, మొదలైన వస్తువులు దొరకును. క్యాబులకు కాని సినవాని వాగ్ధారణకు. కే. ఆర్. వి. అండు కో, 455 నువాసన క్యాపారము, మంభకోణము.

K. R. V. & Co. PERFUMERS, KUMBAKONAM.

తామర తైలము

తామర, తీట గజి మొదలగు వానికి వేరెత్తినది

తామర ఒకవిధమైనపురుగువలనచర్మముమూడగాని, వెండ్రుకలలోగాని, నోళ్లలోగాని, పుట్టనప్పుడు.

పురుగులలోని భేదమునుజెట్టి తామర తైలము 2, 3 భేదములుగలవు.

రాజారాణి గురుగల తామర తైలము పూతివాణికములగు చాల మంది మందులతో తయారుచేయబడి క్రఖ్యాతి గాంచింది. అనేక యేండ్ల నుండియున్న తామర నాలుగై యున్నాయి రాచినతోడనగల పొయినదిని వేలవొంది మాకు వ్రాసి యున్నారు.

కావున తామర, తీట, ఏనుగు గజి మొదలగునవి గలవారిందఱు ఈతైలమును ఒకసారివాడి చూడగోరెదము. వెల 0—4—0. దీనినిరాచిన మంటయుండదు. చర్మమునలు పెక్కును. పురుగువలన.

అమృతాంజనం పీపో, 6, లంబునెట్టివీధి, మద్రాసు.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవసంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:—గా. హరిహరశాస్త్రిమరాపు, ఎం. ఏ.

శైలిమలభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన

వచ్చును. బహువాచినకాలమునుండి లోకములోని జాన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాసి ఆగును. చందాపద్ధతి ఆరుపంచికలకు రు. 2-0-0

అధికారి:— గోకు. ప్రణేకరుసుము లేడు.

ప్రచురమున సంచికల పి. పి. గా వంపునుము

అమృతాంజనం:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము

(27) 145, కాలవీధి, మద్రాసు అని వ్రాయును.

కస్తూరి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సంధికి, బాలెంటికోగము ముల వారములకు, చిన్నచిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టిక కస్తూరి యొకయోగమైన మందలి సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారమునకన్న ప్రయోజనములేకను, నవరస సమయము లందుకొరకుట దుష్టము. మాడిపోయిందలి కస్తూరియొక దిరిత పదార్థము లేనియును కేర్పబడవు. ఇంతవరకు మాతావునుండి కొనిన వారలకిదియేమి తెలిసియున్నది. కొననివా గొకసారి తోడ్పించినవిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరి గాని మోసపోయి నులం 1-కి రూ. 30-0-0

కస్తూరి కస్తూరి మలము 1-కి రూ. 0-10-0 ముకుటపుష్పము 2-0-

అమృతాంజనం పీపో, 122, ప్రణేకరుసు, బొంబాయి

7, లంబునెట్టివీధి, మద్రాసు.

Magic Cure! Marvellous effect!!
Bathing Oil Price Rs. 0-8-0
Iron tonic pills 1 bottle of 48 pills 2-0-0
Anti Malarial Drops Price 6 Doses 0-8-0
Descriptive Catalogue free on application
ALLBUTT & Co.,
CHEMISTS BROADWAY MADRAS.

చాచి శ్రేష్ఠమైనముక్కుపాడి
ముము 1-కి రూ. 0-1-0. వీకె 1-కి 2-8-0
సుగంధ ముక్కు పాడి
బుడ్డి 1-కి 0-8-0 డబ్బా 1-కి రూ. 1-12-0
పి. రాజారామ్ అండు కంపెనీ,
(283) ముక్కుపాడి వ్యాపారులు,
బొమ్మరావు నెం. 232, మద్రాసు.

మీర కావలెనా?
R.L.N. టానిక్ ముక్కు డబ్బా 4-కి రు. 1.
మద్రాసు నశ్యము శేరు 1-కి రు. 1.
“విద్యానిధి,” 87, రామస్వామి కిడ్డి, మద్రాసు

ఆంధ్రులచరిత్రము మూడవ భాగము.
గ్రంథకర్త: చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు
ఈపుస్తకము కృతీయభాగములు విజ్ఞానచక్రకాండలికారి కలనఁ బ్రకటింపఁబడినవి. మూడవభాగ మిది. కావలసినవారిదిగుర చిరునామాను వ్రాసికొన్నయెడల గ్రంథమును బడచు గలరు. గ్రంథము 486 పేజీలు గలిగి చక్కని కాణికోలైదు చేయఁబడి యున్నది. వెల పోస్టేజిగల రు. 1-8-0 అ.
వెలగల వెంకటరెడ్డి,
ఇలిపోనగిరిలో గ్రంథాలయ, ఆరవల్లి, కృష్ణదేవరాయ

150 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆంగ్లమున కశ్యోకుఖుమహిండుల స్వాభావిక మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కల్లుయన్నది ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆంగ్లముననుకూలముగా వ్రాసి కరింపఁబడినది దృఢగాఢమును ఆయుర్వేదవిద్వాంస ఇచ్చియును. ఈ పుస్తకము ఇవానాగా నీయబడును. బొమ్మరావు యును మేమే భరించినవలెను. వెలకీ వ్రాసుము.
219 వైద్యశాస్త్ర మునిశింకర్ గోవిందజీ,
అతంకవిగళావృషధాలయం. 157, బాద్మె, మద్రాసు

శ్రీ శ్రీ శేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని రంగుల చిత్రపటము
నది 1-కి నెల 0-1-0 12 నతులకు 0-9-0
పి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
బొమ్మరావు నెం. 212, మద్రాసు

188 మంచి దాతుపుట్టి చండులలోజరు
ఇంక మీటిలో తెలియచున్నారా?
మనదానంజనమాత్రము. 40మాత్రముగల దట్టి క్రయము రు. 1
నుప్రసిద్ధముగా నుండునపుడు ఇంతిక్రయమును ఏ
కొనుభవించుచున్నారా? ఈమాత్రము బాణ్యమునకు చెనునదే
నడికేలే తెలియచున్న యెట్టి ఆసాధ్యమైన ఇంధన
ప్రాతము, నభంధకర్యము, బలహీనము, రక్తకోమము
అత్యంతము, మలబంధము మొదలగు అనేకవ్యాధులకు విద్యు
దృష్ట క్రింద నిమిషములో పోగొట్టును, రాజశైవ్య కార్య
ముగియజే కేకరజీ, 20, వైసాబజారుగోడు మద్రాసు.

నోటీసు.
కృష్ణాడిట్టిక్కు బెజవాడలో తయ్యార తాతయ్య
బ్రదర్సు వారితోలూకు రైసుఫ్యాక్రీకో నేటివరకు
వర్కుచేయు చున్నునుంటి రుప్రూ టైప్ ఆయిల్
ఇంజను బి. హెచ్. పి. 45 నెకండుహేండు(Rustone
type Oil Engine B. H. P. 45, second hand)
విక్రయించెడిది గనుక కావలసినవారు ఈదివన
ప్రెసుకు ఆర్డరు చేయువలయును. ఎక్కువ ఇం
ఫరుమేషన్ కావలసి యెడల సదరువారిపేరు వ్రాసి
నచో జవాబు ఇచ్చుటలేదు.
TAMMANA TATAYYA BROS.
RICE MILL BEZWADA.

(Baron & Co)

బ్యారన్ ఆండు కంపెనీ

మేలైన సువాసనపాడి, సాదానస్యము.

మేము తయారుచేసేది సస్యతాత్రేయతరమైన పొగాకులే
తన, అపువధ మూలికలకల్పనను, సువాసనద్రవ్యములచేతను
న్న చేయబడినది. ఇది శిశుభారములు, ఒంటి తలనొప్పి, పీన
క, దీర్ఘ కడికలులు, నువ్వు పి మైకములు ఇత్యాది శిశుశోగ
ములకు అలీలగా ఉడుక్కుడియే గాక, యదియుకయోగించు
యెన్ని, శరీర క్షతాహారము, బుద్ధిపకళము, వరములకు
ఉత్సాహము కలుగును. ఇది ఒకతరము ముడియొందినవాడు
ఇతర సస్యములను అక్షేపించును. సర్వజనల యుభయోగా
నిమిత్తమే ఈ సస్యమును సామాన్య ధరకే విక్రయించు
చున్నాము. దీనిని ఒకతరపు పరిశీలించి దీనియొక్క నుగుణ
ములను గ్రహించుకొనుచు మాయొక్క కోరిక.

పిన్నది మూడి నానబుడి 1-కి రు. 0-4-0 దాదా బుడ్డుకు రు. 2-8-0 ప్యాకింగు పాత్రకే
మొదటితరం సాదాశ్యం శేవ 1-కి రు. 0-14-0 రెండవతరం శేవ 1-కి 0-12-0 ప్రత్యేకము.

బ్యారన్ ఆండు కంపెనీ, 18 య. నెకెండులైకాబీచ్, నాదరాసు.

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

469

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా

ఈమురబ్బాను సాలామిసిరి కాదని యిహపునుచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యియ్యబడును. అట్లు
కొరకొంది-చో శోధము. ముగా పొందచ్చును. పరభ్యాసముల బాధలులానే ధాతుస్థము
కలిగినవాడివచ్చునో కోరికను. బహుమతి. మరణకాలమునందు బాధలు నెదిరించును. ఈసాలామిసిరి
మురబ్బా నేలించియెడల అట్టి దుఃఖము తొలగిపోవేమి బహిర్యసంబంధము అయి ప్రకాశించుచు చి
కాలము నుభయము జేసిండును.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బావల్ల ధాతుప్రక్షీకముగను, స్వచ్ఛస్థితియు మానున, ధాతుభ
మాప్రిమతో కలసిపావుట మానున, నీరుచుకను మానున, బహుమతిప్రకాశి మానున, విశేషబలము
కలుగున, కక్కుము కృద్ధియగును, అతికి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జనమగును. సాలామిసిరి
అనునది ఒకజాతికండు. ఇది కాబూర్, కాండవోర్ జేయులాలో వైరమిచ్చును. అక్కడి జను
ఈకండును విశేషముగా తినటలూ మనదేశపు 4 గురు మనమ్యల బలము అదేకేయన ఒకమూడికి గలదు. వై యురబ్బాను
కేవలమి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మండలతో చేర్చి తయారుచేయబడి యున్నది, 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉడచు
లించిన వాడల్ల పూర్తిగగుణము కలుగును. 2-8 డబ్బాను ఉడచుచుండిచో జన్మాంతరము వరకు గుణ మిచ్చును.
అనుపాద పరిశీల పార్శ్వలతో పంకబడును.

15 తులారు, డబ్బీ కల య. 2-0-0. తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.
పి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు, న 5, అవన్యోడు, బెంగుళూరు సిటీ

మోహి నీతైలము.

5 తులముల నూనె గల నీసా 1-కి 0-12-0. వి. పి. చార్జీ వేము.

స్త్రీ పురుషులు చాడుటకు ఉపయోగమైనది. ఇది మనోహరిత్రమజేయు విద్యార్థులు,
స్తీకర్ష, ఉద్యోగస్థులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర నిచ్చి విశ్రాంతిని
గలుగ జేయును సుందరుల మోహలావణ్యములకు ప్రావగు కురులను
మనోహరముగ పెంచి కాపాడగలదు. ఇది మృదుకలకు నిగనిగ
లాడునట్టి సహజమైననల్లవిరంగుకలిగించిశిరస్సునకు చలునబుట్టింది,
మెదడుకు క్రొత్త సాంపునుకూర్చి, మనోహరమైన సువాసనగలిగి
యుండును. ఈమోహిని తైలము అనేకసువాసనగల వస్తువులతోడ
నూతనముగా తయారు చేయబడియున్నది. తలయందుండు మెదడు
కలను రాల్చు పుగులును నశించజేయగల తైలమిది యొక్కటియే.

తేలు మండు

తేలుకాటువలన అపాయములేదు గాని విశేష బాధగలదు. తేలుకాటు విషముకెక్కురులో
కక్షించును బాధవరమాలమెం పెద్దనగముదగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుష్ఠవ పోటును
మొగ్గులముంచేసిన బాధతగ్గును. వెల నీసా 1-కి రు. 1-0-0. అన్యతాంజనం శివో, మద్రాసు.

భాదాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ నహతమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసవరిల్లా

అశుభిభృచ్చ రక్తచాపలన జనించుబాధ్యములకు కీటకములంటి మందు. తుళిపులను, చిచ్చులను, గండమాలలను
పుండ్లను, గొర్రెపోళ్ళులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

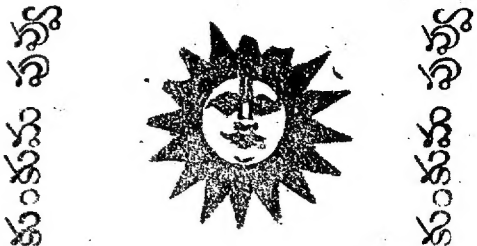
మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

(25)

వివాదాధిపాత్యవర్తి గణ మిచ్చుట నిశ్చయము, సహజమైనను మధ్యరత్నమైన అన్ని విధములైన రోగములను
పోగొట్టును. శరీరమునందు పొదగునోషములను, చులబద్ధములను కార్యసంబంధములను నొవ్వలను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరుచును. శరీరాశోగములను గలుగ జేయును. 18 రోజులవరకు మందులకు 4 టేబుల్ స్పూన్ల బుడ్డిబూన్ల అయ్యును.

హత్రైయ: పి. డి. సావంత్, 144, చనకవాడి, నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2, BOMBAY.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మా-వస్త్ర దొరకును. కొనువాగు సూర్యమార్కును
గమనింపుడు. కరస్పాకడెచ్చు మొదలగునవి

ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ ఆండు కంపెనీ.
53) 21. హమ్మంపేడి, బొంబాయి

వైద్యమేధిక ప్రయోగము.

ధర్మశాస్త్ర ప్రమాణనచన సహస్రితము.
ఈగ్రంథము అగ్ని ప్రోతం బ్రహ్మగ్రాహణచేత చిర
కాలకల్గియునుచేసి నమకూర్చబడినది. దీనినందు మంత్రము
న్ని వర్ణములునువిచ్చినచ ఉటంకింపుట వేయలేదు 1 ది:య
మొదలు 12 ది:యల కంటకు చేయను. నీన సకలవిధము చక్క
గ తెలుసుకొనుటకు నీలుగావ్రాసిన యున్నాము. దాదాపు 150
పుటల వైగాధర్మశాస్త్రవిషయములు వ్రాసినాము. దీనిధర్మ
కనవిడిచిరణము, పుత్రికల ధర్మపండితరణము, వలాశిధి
మున్నగు సకలవిషయములు పూనుచున్నట్లు వ్రాసియున్నా
ము. వైద్యమేధాధికి సంబంధించిన ధర్మశాస్త్ర ప్రమాణనచన
ము లన్నియు ఒక్కటియైనను దిగవిడువక అన్నియు ఇందు
చేర్చియున్నాము. ఇట్టి గ్రంథ మిదికంటకు ముద్రింపబడలేదు.
యత్యాధానము, యత్యుక్త స్థానము, యతినం స్కారము, ఆతుర
సన్యాసవిధి, పిండశిశ్నయజ్ఞాదియోగము. మున్నగువియు
ఇందుగలవు. చరిత్రగ్రంథములకు ప్రాశ్నాహముచేయన. యను
అట్లయె:దు వెల 2-4-0 :ట్లయె:దు లేక కెక్కికా యె:దు
2-8-0 పాస్తుచాట్లయె:దు రాలు పత్త్యేకము 0-4-0 అగును.
407) మా నాజరు స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు.

తెలుగు
ఆనందవాచక పుస్తకములు

మొదటితరగతినుండి నాలుగవతరగతికంటకును మాయ
ద్వ సిద్ధముగానున్నవి. ఇది బ్రహ్మసిద్ధి జెందిన పితాపురము హై
స్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులైన బ్రహ్మశ్రీ, కూడి నా
సింహంబంతులు బి. యు; యల్. టి. గారి చేతను, పానుంటి
ఉడ్డివరసింహాచార్యుల చేతను రచించబడినవి. చుటియు
మొదటి మూడు తరగతులవాచక పుస్తకములను వైశ్యుడ
గారు 1916 వ సం జూన్ నెల 6 వ తేదిన భార్యమెండు
బార్లి గెబ్బులో పాఠశాలలయందు ముద్రయింపవచ్చునని అను
మతి యిచ్చియున్నాడు. ఒక్కొక్క పుస్తకముండు మిక్కిలి
సుందరములైన సాదాపటములను రంగుపటములను నున్నవి
ఆనందవాచకపుస్తకము, మొదటితరగతి రూ 0-2-0
రెండవతరగతి రూ 0-2-8
మూడవతరగతి రూ 0-3-0
నాలుగవతరగతి రూ 0-4-0
N.B:—ఎక్కువగాకొను బుక్ నెల్లర్లను కవిమనోహరుడు
235 ఆర్. వెంకటేశ్వర అంగుళ్యో,
ఆనందా ముద్రాలయము, మద్రాసు

గ్యాలిన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుపండ్లు సమపుటకును, వాటిని నానుచును
నాను తిరిపియును నిచ్చుటకును మోటారుపండ్లు ఎట్లు నడు
చునో యేమోభాగములు యేమోననుచేయునో అది ఇది
కొలువపును స్వల్పముగాచేయు రిశేరులను యానుంకము
క్లిబ్బ అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్
దొరకల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించ
గవర్న మెంటుకారికద్దమంకి లై సెన్సు యొప్పించి వంతులకు
యెందులకు ఫీసు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.
తిరిగి నాను నెలవెంటరు వెల 15 తేది నుండి ప్రారంభమగును
నానులో చేరదలచిన విద్యార్థులు ఈ వెల 31 వ తేది గాని
అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికొంటును. పాఠ
శాల విద్యార్థులు కొరెనవో విశేషములకు తాకొనంగలదును
ఈ క్రింక నుదహరించువారికి ప్రాప్తిగలదు.
41) గ్యాలి అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మద్రాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.